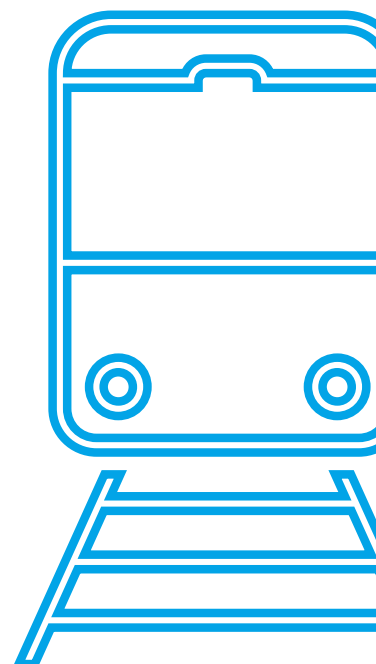
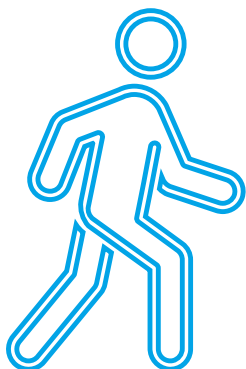

InterCat

International Team for **Circular and Accessible Tourism**

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ **Προσβάσιμος Τουρισμός**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

InterCAT: International Team for Circular and Accessible Tourism
Erasmus+ Strategic Partnerships for vocational education and training
Project No 2020-1-IT01-KA202-008596

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή στον Προσβάσιμο Τουρισμό.....	3
1.1 Ορισμός.....	4
1.2 Μια σύντομη ιστορία του Προσβάσιμου Τουρισμού στην ΕΕ.....	4
1.3 Προσβάσιμος Τουρισμός και Αειφορία.....	5
1.4 Προσβάσιμος Τουρισμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση	8
Χαρτογράφηση Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων για Προσβάσιμο Τουρισμό.....	10
ΓΛΩΣΣΑΡΙ.....	13
Σημασία του Γλωσσάριου ως εργαλείου.....	14
Πώς να δημιουργήσετε ένα Γλωσσάρι.....	16
Μορφοποίηση γλωσσάριου	21
Πώς να διαβάσετε ένα γλωσσάρι.....	23
Όροι Προσβάσιμου Τουρισμού	24
Εικονίδια προσβάσιμου τουρισμού	45
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	46
Βιβλιογραφικές αναφορές.....	73

Εισαγωγή στον Προσβάσιμο Τουρισμό

1.1 Ορισμός

Ο προσβάσιμος τουρισμός δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με απαιτήσεις πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων της κινητικότητας, της όρασης, της ακοής και των γνωστικών διαστάσεων της πρόσβασης, να λειτουργούν ανεξάρτητα και με ισότητα και αξιοπρέπεια μέσω της παροχής καθολικά σχεδιασμένων προϊόντων, υπηρεσιών και περιβαλλόντων. Αυτός ο ορισμός περιλαμβάνει όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ταξιδεύουν με παιδιά σε καροτσάκια, τα άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους (Darcy και Dickson, 2009, σ.34). Αυτός ο ορισμός περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ταξιδεύουν με παιδιά σε καροτσάκια, τα άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους (Darcy και Dickson, 2009, σ.34). Ως εκ τούτου, μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο προσβάσιμος τουρισμός στοχεύει οποιοδήποτε τμήμα της αγοράς που προτιμά να έχει πρόσβαση σε μια τουριστική εμπειρία με ευκολία, είτε αυτοί είναι ηλικιωμένοι που προτιμούν να ανεβαίνουν σε μια ήπια ράμπα παρά να ανεβαίνουν μεγάλο αριθμό απότομων σκαλοπατιών είτε σε άτομα με οποιοδήποτε είδος αναπηρίας, οι οποίοι θα εκτιμήσουν περισσότερες τουριστικές εγκαταστάσεις με συνεχείς διαδρομές, απτικές επιφάνειες και σαφή και φωτεινή σήμανση (Luiza, 2010).

1.2 Μια σύντομη ιστορία του Προσβάσιμου Τουρισμού στην ΕΕ

Η δυσκολία πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στις εγκαταστάσεις τουριστικής φιλοξενίας έχει αναγνωριστεί ως πανευρωπαϊκό πρόβλημα τουλάχιστον από τη δεκαετία του 1990, που ήταν το Ευρωπαϊκό Έτος Τουρισμού. Ωστόσο, η πρακτική ανάπτυξη του προσβάσιμου τουρισμού ξεκίνησε νωρίτερα, στα τέλη της δεκαετίας του 1980. Τότε ήταν η εμφάνιση του διεθνούς κινήματος του Τουρισμού για Όλους. Λέγεται ότι το κίνημα πυροδοτήθηκε από την «Baker Report», η οποία δημοσιεύτηκε από το English Tourist Board το 1989. Η έκθεση Baker συνιστούσε στην αγγλική τουριστική βιομηχανία να κάνει τις υπηρεσίες της προσβάσιμες σε όλους τους πελάτες, ανεξάρτητα από την ικανότητα ή την αναπηρία τους, την ηλικία, την οικογενειακή ή οικονομική τους κατάσταση.

Την περίοδο που ακολούθησε, αρκετοί άλλοι ευρωπαϊκοί οργανισμοί άρχισαν να επικεντρώνονται σε αυτά και σε παρόμοια θέματα. Μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, η εκστρατεία Τουρισμός για Όλους ξεκίνησε και αναπτύχθηκε σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακήρυξε το 2003 Ευρωπαϊκό Έτος των Ατόμων με Αναπηρία. Ήταν μια «κομβική» χρονιά από πολλές απόψεις, με πολλές επιτυχημένες εκστρατείες, γεγονότα και εκδηλώσεις σε όλη την Ευρώπη¹.

---

¹Βλέπε: 2010: Μια Ευρώπη προσβάσιμη για όλους. Έκθεση από την ομάδα εμπειρογνομόνων που συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή <http://www.accessibletourism.org/?i=enat.en.reports.442>

1.3 Προσβάσιμος Τουρισμός και Αειφορία

Ο καθολικός σχεδιασμός έχει γίνει βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη και την κατανόηση του προσβάσιμου τουρισμού. Ο καθολικός σχεδιασμός είναι επίσης μια βασική ιδέα που προσπαθεί να επεκτείνει τις έννοιες των συνεχών μονοπατιών, της πρόσβασης και της κινητικότητας και των περιβαλλόντων χωρίς εμπόδια, προκειμένου να ενσωματώσει τον προγραμματισμό μεταξύ των γενεών που αναγνωρίζει τη σχέση της ηλικίας με την γήρανση, την αναπηρία και το φάσμα της ικανότητας των ατόμων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους. Ο καθολικός σχεδιασμός ορίζεται ως *«ο σχεδιασμός προϊόντων και περιβαλλόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους ανθρώπους, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, χωρίς την ανάγκη προσαρμογής ή εξειδικευμένου σχεδιασμού... Η πρόθεση της ιδέας καθολικού σχεδιασμού είναι να απλοποιήσει τη ζωή για όλους καθιστώντας τα προϊόντα, τις επικοινωνίες και το δομημένο περιβάλλον πιο χρηστικά από περισσότερους ανθρώπους με ελάχιστο ή καθόλου επιπλέον κόστος. Η ιδέα της καθολικής σχεδίασης στοχεύει σε ανθρώπους κάθε ηλικίας, μεγέθους και ικανοτήτων.»*² Οι στρατηγικές που μπορεί να χρησιμοποιήσει ένας τουριστικός φορέας για να ευθυγραμμιστεί καλύτερα με τις αρχές του καθολικού σχεδιασμού περιλαμβάνουν:

- Ενσωμάτωση σχεδίου χωρίς εμπόδια στη διαδικασία σχεδιασμού
- Απόκτηση γνώσεων σχετικά με τους κατάλληλους νόμους και τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα προσβασιμότητας
- Ένταξη ατόμων με αναπηρίες ως μέλη της ομάδας σχεδιασμού
- Ένταξη ενός ειδικού προσβασιμότητας στην ομάδα σχεδιασμού
- Υπέρβαση των προτύπων όπου αυτό είναι δυνατό
- Επέκταση της προσβασιμότητας πέρα από το χώρο στάθμευσης
- Ενσωμάτωση προσβασιμότητας σε εξωτερικά περιβάλλοντα
- Σχέδιο για μια συνεχή διαδρομή ταξιδιού
- Συνυπολογισμός των αισθητικών και περιβαλλοντικών αξιών κατά τον σχεδιασμό και
- Βεβαίωση ότι όλα τα υλικά που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία κατασκευής συμμορφώνονται με τα κατάλληλα πρότυπα.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι, ενώ το Universal Design έχει σαφή εστίαση στα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, όταν εφαρμόζεται στην τουριστική βιομηχανία δημιουργεί τη δυνατότητα να συμβάλει σημαντικά σε ένα ευρύ φάσμα κοινωνικά βιώσιμων αποτελεσμάτων. Έτσι, η εφαρμογή καθολικού σχεδιασμού μπορεί να ενισχύσει την κοινωνική βιωσιμότητα.

---

²Κέντρο για Καθολικό Σχεδιασμό, Διαθέσιμο στο: https://projects.ncsu.edu/ncsu/design/cud/about_ud/about_ud.htm

υποστηρίζοντας την ικανότητα των σημερινών και των μελλοντικών γενεών να δημιουργούν υγιείς και βιώσιμες κοινότητες χρησιμοποιώντας επίσημες και άτυπες διαδικασίες, συστήματα και δομές. Οι κοινωνικά βιώσιμες κοινότητες είναι δίκαιες, ποικιλόμορφες, συνδεδεμένες, δημοκρατικές και παρέχουν καλή ποιότητα ζωής. Ο **Προσβάσιμος Τουρισμός** παρέχει μια θαυμάσια σύνδεση μεταξύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της **αιεφορίας** και του **τουρισμού**, επιβεβαιώνοντας ότι το ένα δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς το άλλο. (Darcy et al., 2010; Buhalis & Darcy, 2010). Στον πίνακα 1 βλέπουμε τις Αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού όπως παρέχονται από το Κέντρο Καθολικού Σχεδιασμού.

Πίνακας 1: Αρχές Καθολικού Σχεδιασμού

ΑΡΧΗ ΠΡΩΤΗ: Ισότιμη χρήση
Ο σχεδιασμός είναι χρήσιμος και εμπορεύσιμος σε άτομα με διαφορετικές ικανότητες.
Κατευθυντήριες γραμμές:
1α. Παρέχετε τα ίδια μέσα χρήσης για όλους τους χρήστες: πανομοιότυπα όποτε είναι δυνατόν. Ισοδύναμα όταν δεν είναι.
1β. Αποφύγετε τον διαχωρισμό ή τον στιγματισμό οποιουδήποτε χρήστη.
1γ. Οι παροχές για το απόρρητο, την αίσθηση σιγουριάς και την ασφάλεια θα πρέπει να είναι εξίσου διαθέσιμες σε όλους τους χρήστες.
1δ. Κάντε το σχέδιο ελκυστικό για όλους τους χρήστες.
ΑΡΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗ: Ευελιξία στη χρήση
Ο σχεδιασμός ικανοποιεί ένα ευρύ φάσμα ατομικών προτιμήσεων και ικανοτήτων.
Κατευθυντήριες γραμμές:
2α. Παρέχετε επιλογή στις μεθόδους χρήσης.
2β. Δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης σε δεξιόχειρα ή αριστερόχειρα.
2γ. Διευκολύνετε την ορθότητα και την ακρίβεια του χρήστη.
2δ. Παρέχετε προσαρμοστικότητα στο ρυθμό του χρήστη.
ΑΡΧΗ ΤΡΙΤΗ: Απλή και Διαισθητική χρήση
Η χρήση του σχεδίου είναι εύκολα κατανοητή, ανεξάρτητα από την εμπειρία, τις γνώσεις, τις γλωσσικές δεξιότητες ή το τρέχον επίπεδο συγκέντρωσης του χρήστη.
Κατευθυντήριες γραμμές:
3α. Εξαλείψτε την περιττή πολυπλοκότητα.
3β. Να είστε συνεπείς με τις προσδοκίες και τη διαίσθηση των χρηστών.
3γ. Προσφέρετε ένα ευρύ φάσμα αλφαριθμητισμού και γλωσσικών δεξιοτήτων.
3δ. Τακτοποιήστε τις πληροφορίες σύμφωνα με τη σπουδαιότητά τους.
3ε. Παρέχετε αποτελεσματική ενθάρρυνση και σχόλια κατά τη διάρκεια και μετά την ολοκλήρωση της εργασίας

ΑΡΧΗ ΤΕΤΑΡΤΗ: Αντιληπτές πληροφορίες
Ο σχεδιασμός επικοινωνεί αποτελεσματικά τις απαραίτητες πληροφορίες στον χρήστη, ανεξάρτητα από τις συνθήκες περιβάλλοντος ή τις αισθητηριακές ικανότητες του χρήστη.
Κατευθυντήριες γραμμές:
4α. Χρησιμοποιήστε διαφορετικούς τρόπους (εικονικός, λεκτικός, απτικός) για πλεονάζουσα παρουσίαση βασικών πληροφοριών.
4β. Παρέχετε επαρκή αντίθεση μεταξύ των βασικών πληροφοριών και του περιβάλλοντός τους.
4γ. Μεγιστοποιήστε την «αναγνωσιμότητα» των βασικών πληροφοριών.
4δ. Διαφοροποιήστε τα στοιχεία με τρόπους που μπορούν να περιγραφούν (δηλαδή, διευκολύνετε την παροχή οδηγιών ή κατευθύνσεων).
4ε. Παρέχετε συμβατότητα με μια ποικιλία τεχνικών ή συσκευών που χρησιμοποιούνται από άτομα με αισθητηριακούς περιορισμούς.
ΑΡΧΗ ΠΕΜΠΤΗ: Ανοχή στο σφάλμα
Ο σχεδιασμός ελαχιστοποιεί τους κινδύνους και τις αρνητικές συνέπειες τυχαίων ή ακούσιων ενεργειών.
Κατευθυντήριες γραμμές:
5α. Τακτοποιήστε τα στοιχεία για να ελαχιστοποιήσετε τους κινδύνους και τα σφάλματα: τα πιο χρησιμοποιούμενα στοιχεία, τα πιο προσιτά, τα πιο επικίνδυνα στοιχεία εξαλείφονται, απομονώνονται ή θωρακίζονται.
5β. Παρέχετε προειδοποιήσεις για κινδύνους και σφάλματα.
5γ. Παρέχετε λειτουργίες ασφαλούς αποτυχίας.
5δ. Αποθαρρύνετε τις ασυνείδητες ενέργειες σε εργασίες που απαιτούν επαγρύπνηση.
ΑΡΧΗ ΕΚΤΗ: Χαμηλή σωματική προσπάθεια
Η σχεδίαση μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά και άνετα και με ελάχιστη κόπωση.
Κατευθυντήριες γραμμές:
6α. Επιτρέψτε στον χρήστη να διατηρεί μια ουδέτερη στάση σώματος.
6β. Χρησιμοποιήστε λογικές λειτουργικές δυναμικές.
6γ. Ελαχιστοποιήστε τις επαναλαμβανόμενες ενέργειες.
6δ. Ελαχιστοποιήστε τη διαρκή σωματική προσπάθεια.
ΑΡΧΗ ΕΒΔΟΜΗ: Μέγεθος και Χώρος για Προσέγγιση και Χρήση
Παρέχονται κατάλληλο μέγεθος και χώρος για προσέγγιση, πρόσβαση, χειρισμό και χρήση ανεξάρτητα από το μέγεθος του σώματος, τη στάση του σώματος ή την κινητικότητα του χρήστη.
Κατευθυντήριες γραμμές:
7α. Παρέχετε σαφή οπτική επαφή με σημαντικά στοιχεία για κάθε καθήμενο ή όρθιο χρήστη.
7β. Κάντε την πρόσβαση σε όλα τα εξαρτήματα άνετη για οποιονδήποτε καθήμενο ή όρθιο χρήστη.
7γ. Μερμηνήστε για παραλλαγές στο μέγεθος του χεριού και της λαβής.
7δ. Παρέχετε επαρκή χώρο για τη χρήση βοηθητικών συσκευών ή προσωπικής βοήθειας

1.4 Προσβάσιμος Τουρισμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ΕΕ συγκαταλέγεται επί του παρόντος στους κορυφαίους τουριστικούς προορισμούς στον κόσμο και μεταξύ των στόχων της είναι να διατηρήσει τη θέση της και να την επεκτείνει. Σε αυτό το περιβάλλον, η ευρωπαϊκή πολιτική για τον τουρισμό ηγείται των τάσεων της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς. Το μεγάλο μέγεθος της τουριστικής βιομηχανίας, μαζί με το εισόδημα και την απασχόληση που δημιουργείται στις κοινότητες από τον κλάδο, είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους η ΕΕ καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για να διατηρήσει τη θέση της ως παγκόσμιος ηγέτης στον τουριστικό κλάδο. Στο πλαίσιο αυτό, ένας από τους πιο αναπτυσσόμενους τομείς της είναι ο προσβάσιμος τουρισμός. Ο προσβάσιμος τουρισμός είναι ένα εξειδικευμένο τμήμα τουρισμού, όπου οι υπεύθυνοι ανάπτυξης ακινήτων πρέπει να πληρούν τα υψηλότερα πρότυπα ποιότητας και βιωσιμότητας. Ο προσβάσιμος τουρισμός δεν εξυπηρετεί μόνο τις ανάγκες των ατόμων με ειδικές ανάγκες, αλλά παρέχει επίσης λύσεις για τους ηλικιωμένους, τις οικογένειες με μικρά παιδιά και τους τουρίστες για τους οποίους η ασφάλεια αποτελεί προτεραιότητα (Zsarnoczky & Istvan, 2017).

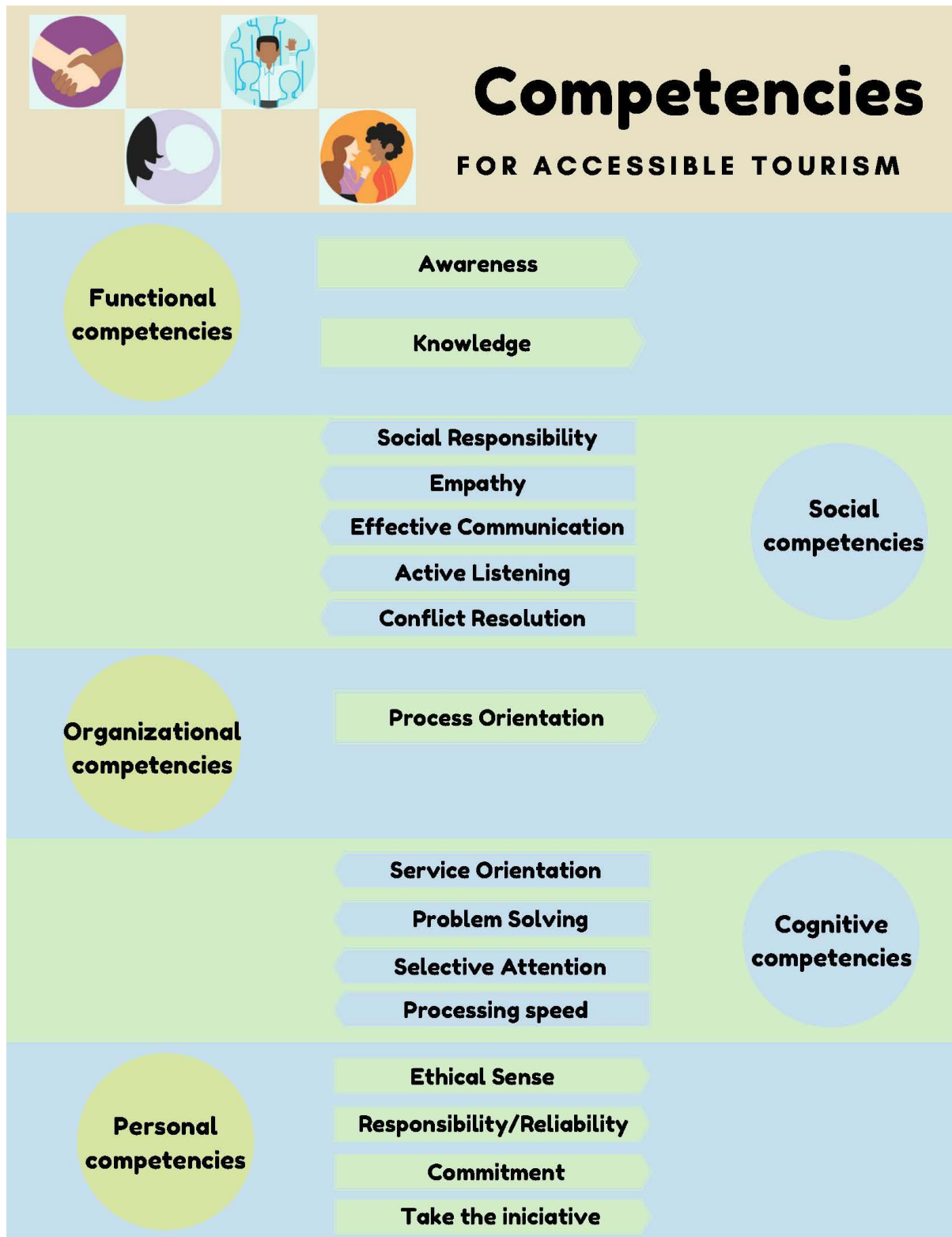
Ωστόσο, ο προσβάσιμος τουρισμός βρίσκεται ακόμη στην αρχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο επίσημος ορισμός του όρου «προσβάσιμος τουρισμός» εισήχθη από την ΕΕ μόλις το 2015. Έκτοτε, οι ειδικοί της ΕΕ εξακολουθούν να εργάζονται για την εισαγωγή του τομέα, καθώς ο προσβάσιμος τουρισμός όχι μόνο αντιπροσωπεύει ένα νέο τμήμα στον τουρισμό, αλλά απαιτεί επίσης μια εντελώς νέα προσέγγιση από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Προσβάσιμες τουριστικές υπηρεσίες είναι κυρίως διαθέσιμες μόνο σε ορισμένα ειδικά σχεδιασμένα τμήματα του μαζικού τουρισμού, ενώ υπάρχουν πολύ λίγοι πάροχοι υπηρεσιών που θα μπορούσαν να υποδεχθούν ταυτόχρονα μια μεγαλύτερη ομάδα τουριστών με ειδικές ανάγκες. Υπάρχει τεράστια διαφορά μεταξύ μερικώς και πλήρως προσβάσιμων τουριστικών χώρων. Προκειμένου να παρέχεται πλήρης προσβασιμότητα σε κάθε επισκέπτη με ειδικές ανάγκες, οι τουριστικοί χώροι θα πρέπει να αναπτυχθούν με την ιδέα του καθολικού σχεδιασμού (εξηγείται παραπάνω) από την αρχή κιόλας και είναι επίσης σημαντικό οι ειδικές

---

³ Διαθέσιμο : https://projects.ncsu.edu/ncsu/design/cud/about_ud/udprinciplestext.htm

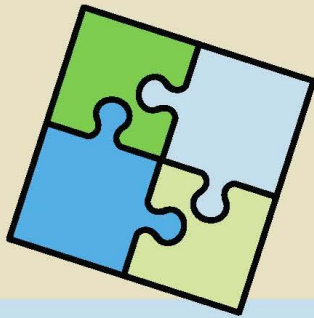
απαιτήσεις των μελλοντικών επισκεπτών να μπαίνουν σε προτεραιότητα κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας υλοποίησης. Ακριβώς όπως οι «συμβατικοί» τουριστικοί χώροι σχεδιάζονται για τις μάζες, προσβάσιμες τουριστικές εγκαταστάσεις θα πρέπει να δημιουργηθούν λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία των μοναδικών αναγκών (Zsarnoczky, 2018).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

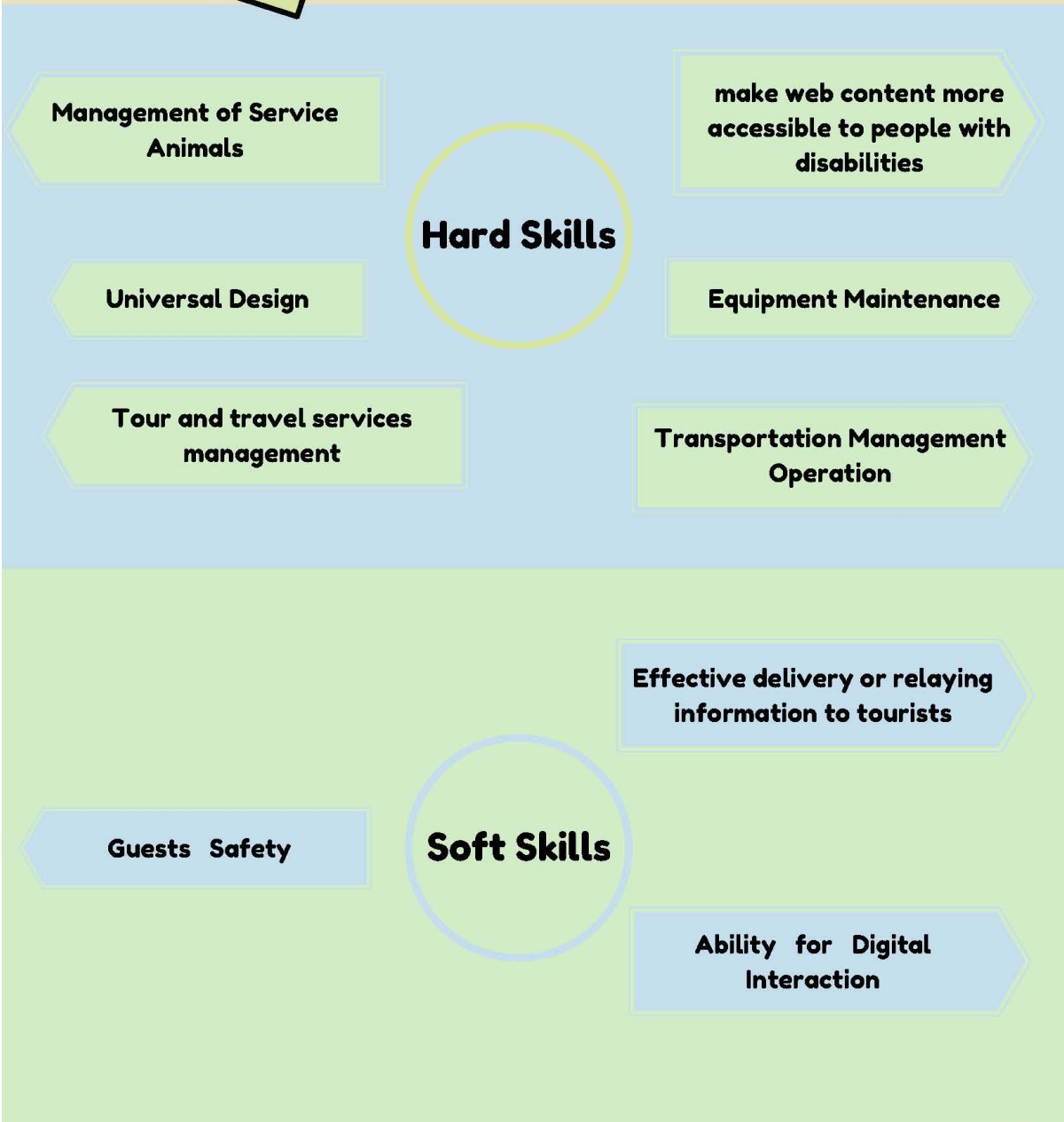
InterCAT
International Team for Circular and
Accessible Tourism
Project n.: 2020-1-IT01-KA202-008596

Skills

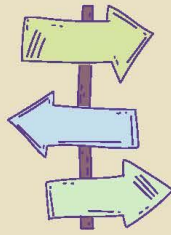
FOR ACCESSIBLE TOURISM

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

InterCAT
International Team for Circular and
Accessible Tourism
Project n.: 2020-1-IT01-KA202-008596

Some extra details...

Functional competencies

Awareness

- aware of the diversity within the different disability types: never ask a person what their impairment is. If a person wants you to know they will tell themselves
- Develop awareness of needs of guests with disabilities
- Understand basic principles in welcoming, serving and assisting guests with disabilities

Knowledge

- Has knowledge on policies, of the UN Convention on the rights of Persons with Disabilities and the development on inclusive tourism within the EU and its values
- Know how to deal with service animals & assistive technology
- Understand functional diversity and causes of disability
- Know where to find relevant information and resources in order to advise, facilitate and plan
- Know about safety and evacuation procedures
- Share knowledge, ideas and successful solutions with other personnel

Effective Communication

- verbal & non verbal communication: always speak directly to the disabled person and not through their companion, if they have one. Eye contact is important.
- appropriate (loud & clear) voice tone
- appropriate body language

Empathy

- ask questions
- engage with the problem
- identification with the other

Social competencies

Conflict Resolution

- Emotional Agility: acceptance, compassion

Active Listening

- It is fine to offer assistance to a disabled person. However, wait until the offer has been accepted and do not assume to know what is needed.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

InterCAT
International Team for Circular and
Accessible Tourism
Project n.: 2020-1-IT01-KA202-008596

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Εκπαιδευτικών Στοιχείων για
Προσβάσιμο Τουρισμό

Σημασία του Γλωσσάριου ως εργαλείου

Γλωσσάρι είναι μια αλφαβητική λίστα, με σημασίες, λέξεων ή φράσεων σε ένα κείμενο, μια εργασία ή σε μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή που είναι δύσκολο να κατανοηθούν. Το γλωσσάρι είναι στενά συνδεδεμένο με την ορολογία. Η πλειοψηφία των εγγράφων σήμερα έχουν σχεδιαστεί για εξειδικευμένη επικοινωνία. Έτσι, είναι γραμμένα σε εξειδικευμένη γλώσσα, το 30-80% της οποίας (ανάλογα με τον συγκεκριμένο τομέα και τον τύπο του εν λόγω κειμένου) αποτελείται από ορολογία. Με άλλα λόγια, η ορολογία είναι το κύριο όχημα με το οποίο αντιπροσωπεύονται και μεταφέρονται γεγονότα, απόψεις και πληροφορίες. In other words, terminology is the main vehicle by which facts, opinions and information are represented and conveyed. Με άλλα λόγια, η ορολογία είναι το κύριο όχημα με το οποίο αντιπροσωπεύονται και μεταφέρονται γεγονότα, απόψεις και πληροφορίες. Η επικοινωνία της εξειδικευμένης γνώσης και πληροφοριών, είτε μονόγλωσση είτε πολύγλωσση, είναι επομένως ανεπανόρθωτα συνδεδεμένη με τη δημιουργία και τη διάδοση ορολογικών πόρων και με τη διαχείριση ορολογίας με την ευρύτερη έννοια της λέξης. Αυτή η διαδικασία δεν περιορίζεται στην επιστήμη και τη μηχανική, αλλά είναι επίσης ζωτικής σημασίας για τη νομοθεσία, τη δημόσια διοίκηση και την υγειονομική περίθαλψη κ.λπ. Επιπλέον, η ορολογία διαδραματίζει βασικό ρόλο στην παραγωγή και τη διάδοση εγγράφων και στη ροή εργασιών. Οι ορολογικοί πόροι είναι επίσης πολύτιμοι με πολλούς άλλους τρόπους: ως συλλογές ονομάτων ή άλλων αναπαραστάσεων, ως αντικείμενο δραστηριοτήτων τυποποίησης και εναρμόνισης και ως εισροές (ή έξοδοι) ενός ευρέος φάσματος εφαρμογών και επιστημονικών κλάδων. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι εμφανής η σημασία και το γλωσσάρι εντός κειμένου ή και αυτοτελώς.

Γενικά, ένα γλωσσάρι είναι κατάλληλο όταν ⁴:

- ο ορισμός είναι πολύ μεγάλος και θα διασπάσει υπερβολικά τη ροή της ανάγνωσης ή
- δεν χρειάζονται όλοι οι αναγνώστες τον ορισμό και θέλετε να εξοικονομήσετε χρόνο στους αναγνώστες που γνωρίζουν

Επιπλέον, τα γλωσσάρια μπορούν να είναι χρήσιμα για τη μαθησιακή διαδικασία, καθώς βοηθούν τους μαθητές να αναγνωρίσουν και να αποκτήσουν το λεξιλόγιο του κλάδου. Το να κατανοούν οι μαθητές διαισθητικά λέξεις από τη χρήση τους στις αναγνώσεις ή στην τάξη δεν είναι συχνά η καλύτερη λύση, καθώς δεν έχουν όλοι οι μαθητές τις δεξιότητες που απαιτούνται για να μάθουν λεξιλόγιο από περιορισμένη έκθεση. Το να κατανοούν οι μαθητές διαισθητικά λέξεις από τη χρήση τους στις αναγνώσεις ή στην τάξη δεν είναι συχνά η καλύτερη λύση, καθώς δεν έχουν όλοι οι μαθητές τις δεξιότητες που απαιτούνται για να μάθουν λεξιλόγιο από περιορισμένη έκθεση. Επιπλέον, η παροχή ενός γλωσσάριου διασφαλίζει ότι οι μαθητές έχουν μια σωστή πηγή για ορισμούς λέξεων. Με την εκμάθηση και την κατανόηση των λέξεων που βρίσκονται στο γλωσσάρι, ο μαθητής μπορεί να προσαρμοστεί περισσότερο στη σωστή χρήση του λεξιλογίου του συγκεκριμένου κλάδου και

---

⁴Ewald, T. Writing in the Technical Fields: A Practical Guide (Feb. 2017)

μέσω της εξάσκησης να αποκτήσει καλύτερη κατανόηση των σχετικών εννοιών. Τα γλωσσάρια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παρέχουν στους μαθητές μας όχι μόνο ορισμούς, αλλά και παραδείγματα χρήσης των λέξεων σε συγκεκριμένο πλαίσιο.

Σε μια αναφορά, η ενότητα του γλωσσάριου τοποθετείται είτε πριν από την έναρξη της έκθεσης, μεταξύ του πίνακα περιεχομένων και της περίληψης, είτε, συνηθέστερα, στο τέλος, μεταξύ των ενοτήτων συστάσεων και παραπομπών. Τα περιεχόμενά του πρέπει να είναι αλφαβητικά και μορφοποιημένα για εύκολη σάρωση⁵.

---

⁵ Ewald, T. Writing in the Technical Fields: A Practical Guide (Feb. 2017)

Πώς να δημιουργήσετε ένα Γλωσσάρι

Ο πρώτος και κύριος σκοπός είναι να καθοριστεί με σαφήνεια το κοινό στο οποίο απευθύνεται το γλωσσάρι. Εξίσου σημαντικό είναι να καθοριστεί η γνωστική περιοχή των όρων που θα παρέχονται από το γλωσσάρι. Κάθε γλωσσάρι πρέπει να έχει έναν ξεκάθαρο στόχο για το κοινό και για τη γνωστική περιοχή προκειμένου να είναι χρήσιμο.

Αφού τεθούν αυτοί οι στόχοι, ο εκδότης του γλωσσάριου πρέπει να διαβάσει το κύριο κείμενο ή να ψάξει στη βιβλιογραφία της γνωστικής περιοχής για άγνωστους όρους. Προσδιορίστε όρους που μπορεί να είναι άγνωστοι στον μέσο αναγνώστη, τεχνικούς ή ακαδημαϊκούς όρους που μπορεί να χρειαστεί να εξηγηθούν λεπτομερέστερα εκτός του κύριου κειμένου ή ακόμη και όρους που πρέπει να διευκρινιστούν περαιτέρω, ακόμα κι αν πρόκειται για όρους που ο αναγνώστης μπορεί ήδη να αναγνωρίζει⁶.

Μερικές φορές, όταν ο συντάκτης είναι και ο συγγραφέας του κειμένου, είναι αρκετά δύσκολο να εντοπιστούν οι όροι που πρέπει να συμπεριληφθούν στο γλωσσάρι, καθώς γνωρίζει καλά το περιεχόμενο και επίσης, μπορεί να έχει εξειδίκευση στη συγκεκριμένη γνωστική περιοχή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, και προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία και να έχει καλύτερο αποτέλεσμα, ένας συντάκτης ή κάποιος άλλος θα πρέπει να ρίξει μια νέα ματιά στο τεστ για να εντοπίσει τους όρους που πρέπει να περιλαμβάνονται στο γλωσσάρι.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν το κοινό στο οποίο απευθύνεται το γλωσσάρι δεν είναι η επιστημονική κοινότητα αλλά όλοι, ο αναγνώστης μπορεί επίσης να είναι ένας φίλος ή ένα μέλος της οικογένειας χωρίς εξειδίκευση, που να έχει απλώς ένα μέσο επίπεδο ανάγνωσης. Με αυτόν τον τρόπο, το κείμενο και το γλωσσάρι θα είναι όσο το δυνατόν πιο χρήσιμα για τον μέσο αναγνώστη.

Αφού οριστούν όλοι οι όροι για το γλωσσάρι, πρέπει να συγκεντρωθούν μαζί σε ένα ξεχωριστό έγγραφο. Αναλύστε τους όρους που προτείνονται από τον εκδότη σας και από τους αναγνώστες. Βεβαιωθείτε ότι οι όροι που παρατίθενται καλύπτουν οποιοσδήποτε έννοιες ή ιδέες που μπορεί να είναι άγνωστες σε κάποιον.

Συνεχίζοντας, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι όροι του γλωσσάριου πρέπει να είναι ευρείς και όχι υπερβολικοί και περίπλοκοι. Μια γενική χρήσιμη οδηγία είναι μία έως δύο σελίδες όρων κατ' ανώτατο όριο για μια εργασία πέντε έως έξι σελίδων, εκτός εάν υπάρχουν πολλοί ακαδημαϊκοί ή τεχνικοί όροι που πρέπει να εξηγηθούν περαιτέρω.

Όσον αφορά τη δημιουργία των ορισμών, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη αρκετά ζητήματα. Αρχικά συνιστάται η σύνταξη μιας σύντομης περίληψης για κάθε όρο. Μόλις προσδιοριστούν οι όροι, θα πρέπει να γραφτεί μια σύντομη περίληψη για κάθε όρο. Η περίληψη πρέπει να είναι σύντομη και ουσιαστική και δεν πρέπει να αποτελείται από δύο έως τέσσερις προτάσεις για κάθε όρο. Εάν είστε ειδικός σε ένα θέμα, μπορεί να είναι εύκολο να

---

⁶ Για παράδειγμα, μπορεί να παρατηρήσετε ότι έχετε έναν τεχνικό όρο που περιγράφει μια διαδικασία, όπως "ιονισμός". Τότε μπορεί να νιώσετε ότι ο αναγνώστης χρειάζεται περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τον όρο στο γλωσσάρι. Μπορεί επίσης να έχετε έναν όρο που αναφέρεται στο κύριο κείμενο, αλλά δεν έχει συζητηθεί λεπτομερώς. Στη συνέχεια, μπορεί να νιώσετε ότι αυτός ο όρος θα μπορούσε να μπει στο γλωσσάρι, ώστε να μπορείτε να συμπεριλάβετε περισσότερες πληροφορίες για τον αναγνώστη.

προχωρήσετε σε ακραίες λεπτομέρειες. Όχι μόνο οι αναγνώστες έχουν λιγότερες πιθανότητες να διαβάσουν μεγάλους ορισμούς, αλλά επίσης ένας μακρύς ορισμός απομακρύνει τον αναγνώστη από το περιεχόμενο στο οποίο θέλετε να επικεντρωθεί. Η σύνταξη της περίληψης είναι ένα σημαντικό βήμα και πρέπει να είναι πρωτότυπη εργασία. Η αντιγραφή και επικόλληση ενός ορισμού από άλλο γλωσσάρι δεν προτείνεται, ωστόσο, εάν χρησιμοποιείται άλλη πηγή, θα πρέπει να αναφέρεται σωστά.

Οι ορισμοί έχουν δύο κύριες χρήσεις:

- Οι ορισμοί αποσαφηνίζουν την περιγραφή μιας νέας εξέλιξης ή μιας νέας τεχνολογίας σε έναν τεχνικό τομέα. (π.χ. ένας ζωολόγος που έχει ανακαλύψει ένα νέο είδος ζώου το ονομάζει και το ορίζει.)
- Οι ορισμοί βοηθούν τους ειδικούς να επικοινωνούν με αναγνώστες με λιγότερη γνώση. (π.χ. Ένα εγχειρίδιο που εξηγεί τον τρόπο ρύθμισης ενός αυτοκινήτου περιλαμβάνει ορισμούς εξαρτημάτων και εργαλείων.)

Οι ορισμοί λειτουργούν εξισώνοντας τη λέξη ή τη φράση που θα οριστεί (λήμμα) με λέξεις ή φράσεις (οι ορισμοί) που καθορίζουν το νόημα. Οι ορισμοί επιτρέπουν στον αναγνώστη του ορισμού να κατανοήσει καλύτερα τη λέξη ή τη φράση που πρόκειται να οριστεί (λήμμα). Για να εκπληρώσουν τη λειτουργία τους, οι καλοί ορισμοί τείνουν να έχουν δύο ιδιότητες:

(1) Ο καταναλωτής του ορισμού έχει ήδη εξοικείωση και έχει κατανοήσει με σαφήνεια τις λέξεις ή τις φράσεις στους ορισμούς.

(2) Οι λέξεις ή οι φράσεις στους ορισμούς παρέχουν στον καταναλωτή του ορισμού την κατανόηση της λέξης ή της φράσης που ορίζεται, συχνά παρέχοντας ένα σύνολο χαρακτηριστικών ή μεθόδων για την επιλογή της αναφοράς ή της επέκτασης του λήμματος, δηλ., ο ορισμός διευκολύνει την κατηγοριοποίηση .

Είδη ορισμών

Οι ορισμοί, όπως και τα επιχειρήματα, είναι τεχνουργήματα με μια συγκεκριμένη δομή που δημιουργήθηκε για έναν συγκεκριμένο σκοπό. Η δομή αυτού του συγκεκριμένου τεχνουργήματος συνίσταται στην εξίσωση ενός λήμματος με έναν ορισμό. Οι άνθρωποι δημιουργούν ορισμούς με σκοπό να διορθώσουν το νόημα - τις περισσότερες φορές για να εξαλείψουν ή να μειώσουν την ασάφεια, την αμφισημία ή και τα δύο. Πέντε τύποι ορισμών είναι οι πιο συνηθισμένοι.

Λεξιλογικοί ορισμοί: Ο τύπος ορισμού με τον οποίο οι μαθητές έχουν τη μεγαλύτερη εξοικείωση είναι ο λεξιλογικός ορισμός. Το λεξικό είναι το λεξιλόγιο μιας δεδομένης γλώσσας, ατόμου ή κλάδου γνώσης. Έτσι, ο εξειδικευμένος στόχος ενός λεξιλογικού ορισμού συνίσταται στην αποτύπωση της κοινής χρήσης ή χρήσεων μιας λέξης ή φράσης μέσα σε μια δεδομένη γλωσσική κοινότητα. Τα λεξικά παρέχουν μια περιεκτική συλλογή λεξιλογικών ορισμών για μια δεδομένη γλώσσα με ένα Διάγραμμα ενός κανονικού ενδεκάγωνου. Ένας καλός λεξιλογικός ορισμός έχει ένα περιγραφικό στοιχείο-περιγράφει την κοινή χρήση για μια συγκεκριμένη κοινότητα. Επιπλέον, ένας καλός λεξιλογικός ορισμός εξισώνει το λήμμα με μια περιγραφική φράση που αποτυπώνει την κοινή χρήση απλά και αποτελεσματικά χρησιμοποιώντας λέξεις ευνόητες. Με άλλα λόγια, οι καλοί λεξιλογικοί ορισμοί επιδιώκουν να περιγράψουν την κοινή χρήση μιας λέξης ή φράσης στο ευρύτερο δυνατό κοινό με έναν εύκολα κατανοητό τρόπο.

Ακριβείς ορισμοί: Οι ακριβείς ορισμοί επιδιώκουν να ορίσουν έναν όρο ή μια φράση με πιο ακριβή τρόπο από την κοινή χρήση. Τις περισσότερες φορές, οι ακριβείς ορισμοί επιδιώκουν να εξαλείψουν την ασάφεια στη χρήση μιας λέξης ή ενός όρου για έναν συγκεκριμένο σκοπό.

Θεωρητικοί ορισμοί: Οι θεωρητικοί ορισμοί επιδιώκουν επίσης να ορίσουν τους συνηθισμένους όρους με έναν πιο ακριβή τρόπο. Ωστόσο, οι θεωρητικοί ορισμοί επιδιώκουν να παρέχουν στον καταναλωτή μια βαθύτερη κατανόηση του πράγματος που ορίζεται προσδιορίζοντας την έννοια του όρου ή της φράσης χρησιμοποιώντας ένα θεωρητικό πλαίσιο.

Προαπαιτούμενοι ορισμοί: Ένας προαπαιτούμενος ορισμός επιδιώκει να ορίσει μια συγκεκριμένη σημασία για έναν όρο ή μια φράση σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο ή για μια συγκεκριμένη χρήση. Ένας τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι χρησιμοποιούν προαπαιτούμενους ορισμούς είναι όταν δημιουργούν μια λέξη ή ονομάζουν κάτι νέο.

Πειστικοί ορισμοί: Όταν κάποιος προσφέρει έναν πειστικό ορισμό (γνωστός και ως συναισθηματικός ορισμός) γενικά επιδιώκει να εμψυχήσει την έννοια ενός δεδομένου όρου με συναισθηματικό, κανονιστικό ή αξιολογικό πλαίσιο. Όπως σημειώσαμε παραπάνω, το συναισθηματικό νόημα μπορεί να επηρεάσει τη συλλογιστική και τη λήψη αποφάσεων σε ανάρμοστο βαθμό. Έτσι, τα άτομα που χρησιμοποιούν πειστικούς ορισμούς γενικά επιδιώκουν να προκαταλάβουν τον καταναλωτή υπέρ ή κατά του οριζόμενου πράγματος.

Ωστόσο, οι ορισμοί θα πρέπει να διατηρούνται απλοί, σαφείς, φιλικό προς τον αναγνώστη και προσαρμοσμένοι στον μέσο αναγνώστη. Η χρήση τεχνικών όρων για τον ορισμό ενός

όρου θα πρέπει να αποφεύγεται, καθώς αυτό πιθανότατα απλώς θα μπερδέψει τον αναγνώστη. Το γλωσσάρι δεν είναι σαν λεξικό και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται γλώσσα που είναι υπερβολικά ακαδημαϊκή. Ο ορισμός πρέπει να εξηγεί τι σημαίνει ο όρος στο πλαίσιο του κύριου κειμένου με τους απλούστερους δυνατούς όρους. Τέλος, στο γλωσσάρι δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται συντομογραφίες.

Οι συντομογραφίες θα πρέπει να εμφανίζονται σε μια ξεχωριστή λίστα που ονομάζεται "Λίστα συντομογραφιών". Δεν ανήκουν σε ένα γλωσσάρι, καθώς κάτι τέτοιο μπορεί να καταλήξει να μπερδέψει τον αναγνώστη. Όταν υπάρχουν πολλές συντομογραφίες στο κύριο κείμενο, θα πρέπει να εμφανίζονται σε μια λίστα ξεχωριστή από το γλωσσάρι.

Η σύνταξη ενός άπταιστου ορισμού δεν είναι εύκολη διαδικασία. Οι ρέουσες προτάσεις είναι εύκολο να διαβαστούν λόγω των σαφών συνδέσεων, της ποικιλίας και της έμφασης. Το ποικίλο μήκος και η σειρά των λέξεων τους εξαλείφουν την ταραχή και τη μονοτονία. Οι ρέουσες προτάσεις ενισχύουν τη σαφήνεια, δίνοντας έμφαση όταν είναι απαραίτητο. Οι ρέουσες προτάσεις ενισχύουν τη συνοπτικότητα. Μερικές στρατηγικές για να γράψετε άπταιστα είναι οι ακόλουθες:

- Οι προτάσεις ενός ορισμού δεν πρέπει να αποσυνδέονται, επομένως, οι σύντομες προτάσεις θα πρέπει να αποφεύγονται καθώς μερικές φορές φαίνονται ασταθείς και περίεργες, αλλά και ασαφείς.
- Οι σχετικές ιδέες, μέσα σε έναν ορισμό, συχνά χρειάζεται να συνδέονται σε μία πρόταση, έτσι ώστε οι αναγνώστες να μπορούν να κατανοήσουν τη σύνδεση..
- Μην αντικαθιστάτε τεχνικά ακριβείς λέξεις με μη τεχνικές λέξεις που είναι ασαφείς ή ανακριβείς.
- Κάθε επάγγελμα έχει τη δική του στενογραφία και αποδεκτές φράσεις και όρους. Για παράδειγμα, το stat είναι ιατρική ορολογία για να αφήσετε τα πάντα και να αντιμετωπίσετε αυτήν την έκτακτη ανάγκη. Για τους λάτρεις των υπολογιστών, ένα glitch είναι μια στιγμιαία απότομη αύξηση ισχύος που μπορεί να διαγράψει τα περιεχόμενα της εσωτερικής μνήμης. ένα bug είναι ένα σφάλμα που προκαλεί λανθασμένη εκτέλεση ενός προγράμματος. Μια τέτοια χρήσιμη ορολογία μεταφέρει ξεκάθαρο νόημα σε ένα ενημερωμένο κοινό.

- Αποφύγετε τις υπερβολές. Η υπερβολή ακούγεται ψεύτικη. Να είστε προσεκτικοί όταν χρησιμοποιείτε λέξεις όπως το καλύτερο, το μεγαλύτερο, το πιο φωτεινό, το περισσότερο και το χειρότερο.
- Αποφύγετε τις ανακριβείς λέξεις. Ακόμη και οι λέξεις που αναφέρονται ως συνώνυμες μπορούν να έχουν διαφορετικές αποχρώσεις νοήματος.
- Αποφύγετε έναν υπερβολικά ανεπίσημο τόνο. Γενικά δεν γράφουμε με τον ίδιο τρόπο που θα μιλούσαμε σε φίλους στο τοπικό σαντουιτσάδικο ή στη γωνία του δρόμου. Το να επιτύχετε έναν κατανοητό τόνο δεν σημαίνει ότι παρασύρεστε σε κατώτερης ποιότητας χρήση της γλώσσας, αργκό, βωμολοχίες ή υπερβολικές εκφράσεις της καθομιλουμένης.

In this section it is really useful to provide some general writing tips⁷ that could apply when writing the glossary, as well.

- Cut out excess nouns. A sentence full of nouns is hard to read. If you can, use verbs instead. The result will often be a shorter, simpler and more dynamic text.
- Be concrete, not abstract. Replace vague and abstract expressions with concrete language. The text will be clearer, more meaningful, and often shorter too.
- Prefer active verbs to passive. Sentences are usually clearer and simpler (and shorter) if the verbs are in the active form rather than the passive.
- Beware of false friends (*faux amis*). False friends are pairs of words in two languages that look similar, but differ in meaning.
- Take care when using adjectival/adverbial phrases.
- Take care with the word 'which'
- Be careful with the use of comma

Σε αυτήν την ενότητα είναι πολύ χρήσιμο να παρέχετε μερικές γενικές συμβουλές γραφής⁸ που θα μπορούσαν να ισχύουν και κατά τη σύνταξη του γλωσσάριου.

- Κόψτε τα ουσιαστικά που περισσεύουν. Μια πρόταση γεμάτη ουσιαστικά είναι δύσκολο να διαβαστεί. Αν μπορείτε, χρησιμοποιήστε ρήματα αντ' αυτού. Το αποτέλεσμα θα είναι συχνά ένα πιο σύντομο, πιο απλό και πιο δυναμικό κείμενο.
- Να είστε συγκεκριμένοι, όχι αφηρημένοι. Αντικαταστήστε τις ασαφείς και αφηρημένες εκφράσεις με συγκεκριμένη γλώσσα. Το κείμενο θα είναι πιο σαφές, πιο ουσιαστικό και συχνά πιο σύντομο.

⁷ European Commission. Claire's Clear Writing Tips. Available at: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/clear_writing_tips_en.pdf

⁸ European Commission. Claire's Clear Writing Tips. Available at: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/clear_writing_tips_en.pdf

- Προτιμήστε ενεργητικά ρήματα από παθητικά. Οι προτάσεις είναι συνήθως πιο ξεκάθαρες και απλούστερες (και πιο σύντομες) αν τα ρήματα είναι στην ενεργητική παρά στην παθητική.
- Προσοχή στους ψεύτικους φίλους (faux amis). Οι ψεύτικοι φίλοι είναι ζεύγη λέξεων σε δύο γλώσσες που μοιάζουν, αλλά διαφέρουν ως προς το νόημα.
- Να προσέχετε όταν χρησιμοποιείτε επιθετικές/επιρρηματικές φράσεις.
- Προσέξτε τη λέξη «που».
- Να είστε προσεκτικοί με τη χρήση κόμματος.

Συνοψίζοντας, αυτό που πρέπει να έχουμε κατά νου είναι ότι οι βασικοί στόχοι ενός καλού γλωσσάριου είναι: η σαφήνεια, η συνοπτικότητα, η ακρίβεια, η οργάνωση και η ηθική.

Μορφοποίηση γλωσσάριου

Τα γλωσσάρια μπορούν να μορφοποιηθούν με διάφορους τρόπους, αλλά γενικά οι όροι παρατίθενται με αλφαβητική σειρά με τους ορισμούς τους και ένας χώρος γραμμής χωρίζει κάθε καταχώρηση. Κατά τη μορφοποίηση του γλωσσάριου, το πιο συνηθισμένο είναι να βάζετε τους όρους με αλφαβητική σειρά, ξεκινώντας από "Α" και τελειώνοντας με "Ω". Η ύπαρξη των όρων του γλωσσάριου με αλφαβητική σειρά θα διευκολύνει τον αναγνώστη να ξεφυλλίσει τις σελίδες για να βρει αυτή που αναζητά. Φροντίστε να ταξινομήσετε τους όρους σύμφωνα με το πρώτο γράμμα και μετά με το δεύτερο γράμμα του όρου. Εάν ένας όρος έχει πολλές λέξεις, χρησιμοποιήστε την πρώτη λέξη της φράσης για να καθορίσετε πού να τον τοποθετήσετε στο γλωσσάρι. Στη συνέχεια, είναι σημαντικό να διαχωρίσετε τους όρους με κουκκίδες ή απόσταση. Επιλέξτε ένα στυλ μορφοποίησης και μείνετε σε αυτό, ώστε το γλωσσάρι να φαίνεται καθαρό και προσεγμένο. Η πλάγια γραφή ή η έντονη γραφή των όρων στο γλωσσάρι μπορεί να βοηθήσει την εικόνα και την εύκολη χρήση επίσης. Οι όροι θα ξεχωρίζουν από τους ορισμούς και θα διευκολύνουν τον εντοπισμό τους στο κείμενο. Φυσικά, θα πρέπει να επιλέγεται είτε πλάγια είτε έντονη γραφή για τους όρους, ώστε το γλωσσάρι να φαίνεται ομοιόμορφο.

Επιπλέον, για ορισμένα θέματα, οι εικόνες μπορεί να είναι απίστευτα χρήσιμες για την κατανόηση ενός όρου. Το βίντεο μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο για την επεξήγηση των όρων. Για παράδειγμα, διαδικαστικοί όροι όπως μια συγκεκριμένη τεχνική μπορούν εύκολα

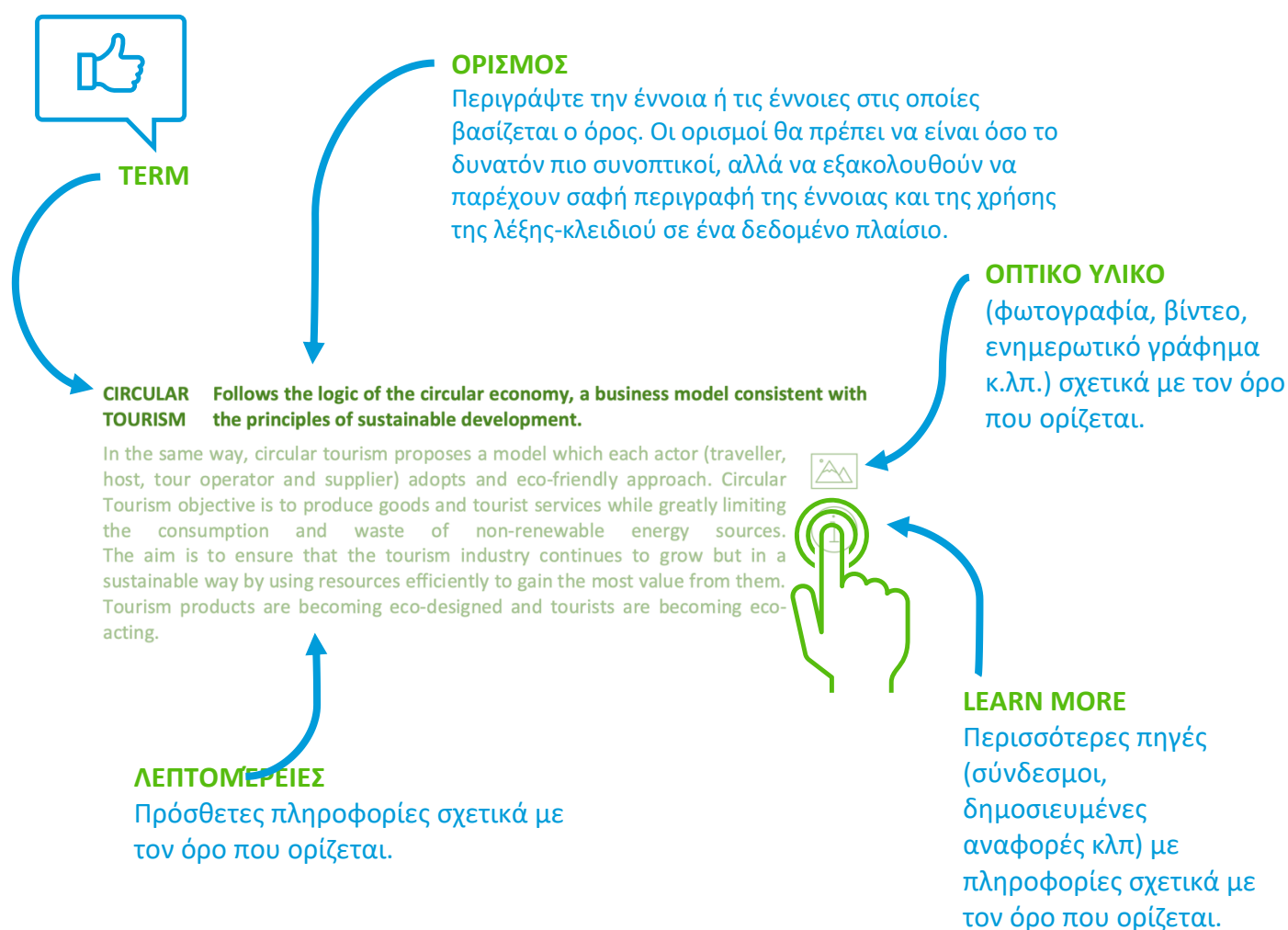
να εξηγηθούν με ένα βίντεο. Αυτό δίνει μια γρήγορη, συναρπαστική απάντηση που μπορεί να δώσει καλύτερη απάντηση από ότι αν χρησιμοποιούσατε μόνο λέξεις.

Πώς να διαβάσετε ένα γλωσσάρι

Ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά ενός καλού γλωσσάριου είναι η ευκολία πλοήγησης. Οι αναγνώστες του γλωσσάριου θα πρέπει να μπορούν να βρίσκουν εύκολα τον όρο που αναζητούν.

Για την εκπλήρωση αυτού, στο παρακάτω γλωσσάρι για τον προσβάσιμο τουρισμό, οι όροι είναι οργανωμένοι με αλφαβητική σειρά. Όπως έχει ήδη υποστηριχθεί, η αλφαβητική σειρά είναι ο πιο συνηθισμένος, και σε αυτήν την περίπτωση, πιστεύουμε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος να οργανώσουμε το γλωσσάρι μας για να βοηθήσουμε τον αναγνώστη να βρει έναν συγκεκριμένο όρο πολύ πιο γρήγορα από ότι αν έπρεπε να ψάξει ολόκληρο το γλωσσάρι.

Στην πρώτη σελίδα ενός γλωσσάριου – όταν πρόκειται για χωριστό έγγραφο – θα πρέπει να αναγράφονται:

Όροι Προσβάσιμου Τουρισμού

Αρτιμελής

Αυτός ο όρος χρησιμοποιείται για να περιγράψει κάποιον που δεν αναγνωρίζεται εύκολα ότι έχει αναπηρία.

Ο όρος «όχι ανάπηρος» ή η φράση «δεν έχει αναπηρία» ή «δεν ζει με αναπηρία» είναι πιο ουδέτερες επιλογές. Ο όρος «Αρτιμελής» είναι ένας κατάλληλος όρος που χρησιμοποιείται σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως οι κυβερνητικές αναφορές σχετικά με το ποσοστό των ικανών για εργασία μελών στο εργατικό δυναμικό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η λέξη "τυπική" μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει μια κατάσταση χωρίς αναπηρία, αν και θα πρέπει να γνωρίζετε ότι ορισμένοι στην κοινότητα αναπήρων αντιτίθενται στη χρήση της.

Αναφέρεται σε ένα μέτρο του βαθμού στον οποίο τα προϊόντα και οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται από ένα άτομο με αναπηρία τόσο αποτελεσματικά όσο μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άτομα χωρίς αναπηρία· και ένα μέτρο που καθορίζει τόσο τις ταξιδιωτικές αποφάσεις όσο και τον βαθμό ικανοποίησης.

Η προσβασιμότητα διαμορφώνεται από το τι πρέπει να κάνουμε, τις αλληλεπιδράσεις μας με το περιβάλλον και τις προσωπικές μας προτιμήσεις. Το εκπαιδευτικό υλικό και οι τεχνολογίες είναι «προσβάσιμα» στα άτομα με αναπηρία εάν είναι σε θέση «να αποκτήσουν τις ίδιες πληροφορίες, να συμμετέχουν στις ίδιες αλληλεπιδράσεις και να απολαμβάνουν τις ίδιες υπηρεσίες» με τα άτομα που δεν έχουν αναπηρίες. Ως άτομο με αναπηρία, πρέπει να είστε σε θέση να επιτύχετε αυτούς τους τρεις στόχους «με εξίσου ολοκληρωμένο και εξίσου αποτελεσματικό τρόπο, με ουσιαστικά ισοδύναμη ευκολία χρήσης» (Joint Letter Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ και Υπουργείο Παιδείας των ΗΠΑ, 29 Ιουνίου 2010).

Κατευθυντήριες γραμμές προσβασιμότητας

Έγγραφο, είτε νόμιμο είτε όχι, που περιέχει λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις για προσβασιμότητα.

**Πρότυπο
προσβασιμότη
ας**

Επίσημο έγγραφο που θεσπίζει ενιαία λειτουργικά και τεχνικά κριτήρια, μεθόδους, διαδικασίες και πρακτικές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων, συσκευών, υπηρεσιών ή περιβαλλόντων για άτομα με αναπηρίες και άλλες συγκεκριμένες ομάδες χρηστών.

Στην ΕΕ, τα πρότυπα προσβασιμότητας αναφέρονται σε:

- Προσβασιμότητα ΤΠΕ με αποτέλεσμα το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 301 549
- προσβασιμότητα στο δομημένο περιβάλλον, που οδηγεί στο Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 17210, το οποίο αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε διαδικασία διαβούλευσης
- προσβασιμότητα σύμφωνα με τα πρότυπα «Σχεδιασμός για όλους», με αποτέλεσμα το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 17161
- προσβασιμότητα ιστότοπων και εφαρμογών για κινητές συσκευές, ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Προτύπου EN 301 549

**Προσβάσιμ
ες
τουαλέτες**

Τουαλέτες που έχουν σχεδιαστεί για να εξυπηρετούν τις ανάγκες όλων των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και πιο συγκεκριμένα, των χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων που χρειάζονται περισσότερο χώρο και συγκεκριμένα εξαρτήματα ή διάταξη τουαλέτας.

Μια προσβάσιμη τουαλέτα έχει σχεδιαστεί για να φιλοξενεί άτομα με σωματικές αναπηρίες. Τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα τα βρίσκουν χρήσιμα, όπως και τα άτομα με αδύναμα πόδια, καθώς μια ψηλότερη λεκάνη τουαλέτας τους διευκολύνει να σηκωθούν. Πρόσθετα μέτρα για την προσθήκη προσβασιμότητας είναι η παροχή περισσότερου χώρου και λαβών για να διευκολύνεται η μεταφορά από και προς το κάθισμα της τουαλέτας, καθώς και επαρκής χώρος για έναν φροντιστή, εάν είναι απαραίτητο. Ορισμένες χώρες έχουν απαιτήσεις σχετικά με την προσβασιμότητα στις δημόσιες τουαλέτες. Οι τουαλέτες σε ιδιωτικές κατοικίες μπορούν να τροποποιηθούν (μετασκευαστούν) για να αυξηθεί η προσβασιμότητα.

**Προσβάσιμο
ς Τουρισμός** Ο τουρισμός και τα ταξίδια είναι προσβάσιμα σε όλα τα άτομα, με αναπηρία ή όχι, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με κινητική, ακουστική, οπτική, γνωστική ή διανοητική και ψυχοκοινωνική αναπηρία, ηλικιωμένους και άτομα με προσωρινή αναπηρία.

Ο προσβάσιμος τουρισμός δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με απαιτήσεις πρόσβασης, όπως η κινητικότητα, η όραση, η ακοή και οι γνωστικές διαστάσεις της πρόσβασης, να λειτουργούν ανεξάρτητα και με ισότητα και αξιοπρέπεια μέσω της παροχής προϊόντων, υπηρεσιών και περιβαλλόντων παγκοσμίως σχεδιασμένων. Αυτός ο ορισμός περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ταξιδεύουν με παιδιά σε καροτσάκια, των ατόμων με αναπηρίες και των ηλικιωμένων. Ως εκ τούτου, μπορεί να ειπωθεί ότι ο προσβάσιμος τουρισμός στοχεύει οποιοδήποτε τμήμα της αγοράς που προτιμά να έχει πρόσβαση σε μια τουριστική εμπειρία με ευκολία, είτε είναι ηλικιωμένοι που προτιμούν να ανεβαίνουν σε μια ήπια ράμπα από το να ανεβαίνουν μεγάλο αριθμό απότομων σκαλοπατιών είτε αυτοί με οποιοδήποτε είδους αναπηρία, οι οποίοι θα εκτιμήσουν περισσότερο τουριστικές εγκαταστάσεις με συνεχείς διαδρομές, απτικές επιφάνειες και σαφή και φωτεινή σήμανση.

**Προσαρμ
οστικότητα
α** Η ικανότητα ενός οργανισμού ή ενός ατόμου να προσαρμοστεί στις νέες τεχνολογίες, στις νέες συνθήκες της αγοράς και στα νέα πρότυπα εργασίας.

Οι τουριστικές επιχειρήσεις και οργανισμοί, με την υποστήριξη του δημόσιου τομέα, πρέπει να αναζητήσουν τρόπους προσαρμογής στις νέες συνθήκες της αγοράς, ώστε να ανανεώσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να αποκτήσουν μερίδιο αγοράς. Η βελτίωση της προσβασιμότητας μπορεί να είναι ένας τρόπος για τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας του τουρισμού. Η καλύτερη προσβασιμότητα μπορεί να διευρύνει την πελατειακή βάση, ανοίγοντας προορισμούς και αξιοθέατα σε περισσότερους επισκέπτες, μπορεί να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και να βελτιώσει την ποιότητα των εμπειριών των επισκεπτών. Ορισμένοι πάροχοι τουρισμού έχουν ήδη συνειδητοποιήσει τα οικονομικά οφέλη από τη βελτιωμένη πρόσβαση, αλλά οι περισσότεροι δεν έχουν ακόμη αποκομίσει τα οικονομικά οφέλη. (Buhalis et al., 2012)

**Προσαρμογ
ή(-ές)** Τροποποίηση σε υπάρχον προϊόν, υπηρεσία, κτίριο (ή μέρος κτιρίου) ή δωμάτιο ή περιβάλλον που, σε αυτό το πλαίσιο, συνήθως βελτιώνει την προσβασιμότητα ή την ευκολία χρήσης του για άτομα με αναπηρία.

Ως εκ τούτου, η τροποποίηση των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων για να γίνουν προσβάσιμες θα πρέπει να αποτελεί μέρος του επιχειρηματικού σχεδιασμού για

τους επαγγελματίες του ξενοδοχειακού κλάδου. Είτε τροποποιούνται οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις είτε κατασκευάζονται νέες, στόχος θα πρέπει να είναι η συμμόρφωση με τη νομοθεσία και η άρση τυχόν αρχιτεκτονικών ή δομικών και επικοινωνιακών εμποδίων που περιορίζουν τη χρήση τους. Για να είναι προσβάσιμες οι εγκαταστάσεις τους, τα ξενοδοχεία θα πρέπει να κάνουν τροποποιήσεις που περιλαμβάνουν: Κατασκευή φαρδιών θυρών και εγκατάσταση ράμπων για χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και για όσους δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν τις σκάλες ή να μεταφέρουν βαριές αποσκευές. Πολλαπλοί και ευρύχωροι ανελκυστήρες. Σήμανση διαδρόμων με σαφείς χάρτες και σήμανση. Περιορισμός στη χρήση καλύμματος δαπέδου όπως μοκέτα που μπορεί να δυσκολέψει την κίνηση. Κράτηση συγκεκριμένου αριθμού δωματίων για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Υποστηρικτική Τεχνολογία

Ένας γενικός όρος που περιλαμβάνει βοηθητικές, προσαρμοστικές και επανορθωτικές συσκευές για άτομα με αναπηρίες και περιλαμβάνει επίσης τη διαδικασία που χρησιμοποιείται για την επιλογή, τον εντοπισμό και τη χρήση τους. Υποστηρικτικές συσκευές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη της κινητικότητας, της επικοινωνίας, της ασφάλειας.

Η υποστηρικτική τεχνολογία (ΥΤ) είναι οποιοδήποτε στοιχείο, εξοπλισμός, πρόγραμμα λογισμικού ή σύστημα προϊόντος που χρησιμοποιείται για την αύξηση, τη διατήρηση ή τη βελτίωση των λειτουργικών ικανοτήτων των ατόμων με αναπηρία.

Η ΥΤ μπορεί να είναι χαμηλής τεχνολογίας: πίνακες επικοινωνίας από χαρτόνι ή χνουδωτή τσόχα.

Η ΥΤ μπορεί να είναι υψηλής τεχνολογίας: υπολογιστές ειδικού σκοπού.

Η ΥΤ μπορεί να είναι υλικό: προσθετικά, συστήματα στερέωσης και συσκευές εντοπισμού θέσης.

Η ΥΤ μπορεί να είναι υλικό υπολογιστή: ειδικοί διακόπτες, πληκτρολόγια και συσκευές κατάδειξης.

Η ΥΤ μπορεί να είναι λογισμικό υπολογιστή: προγράμματα ανάγνωσης οθόνης και προγράμματα επικοινωνίας.

Η ΥΤ μπορεί να είναι περιεκτικό ή εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό και βοηθήματα προγράμματος σπουδών.

Η ΥΤ μπορεί να είναι εξειδικευμένο εκπαιδευτικό λογισμικό.

Η ΥΤ μπορεί να είναι πολύ περισσότερα-ηλεκτρονικές συσκευές, αναπηρικά καροτσάκια, πι, τιράντες, εκπαιδευτικό λογισμικό, ηλεκτρικοί ανυψωτήρες, μολυβοθήκες, ανιχνευτές ματιών και κεφαλιού και πολλά άλλα

Τα εμπόδια συμπεριφοράς είναι διάχυτες αρνητικές αντιλήψεις και Εμπόδια συστήματα αξιών που εστιάζουν στην αναπηρία ενός ατόμου και όχι στην συμπερι ικανότητά του και σε άλλα χαρακτηριστικά που έχουν αξία. Εμπόδια συμπεριφοράς συμπεριφοράς μπορεί να υπάρχουν σε κοινωνίες, κοινότητες ή σε συγκεκριμένα άτομα.

Αυτά τα εμπόδια συχνά προκύπτουν από την έλλειψη κατανόησης, η οποία μπορεί να οδηγήσει τους ανθρώπους στο να αγνοούν, να κρίνουν ή να έχουν λανθασμένες αντιλήψεις σχετικά με ένα άτομο με αναπηρία.

Παραδείγματα φραγμών συμπεριφοράς περιλαμβάνουν:

- Υποθέσεις ότι ένα άτομο με αναπηρία είναι κατώτερο.
- Υποθέσεις ότι κάποιος με προβλήματα ομιλίας δεν μπορεί να σας καταλάβει.
- Διαμόρφωση ιδεών για ένα άτομο λόγω στερεοτύπων ή έλλειψης γνώσης.
- Δημιουργία σε ένα άτομο της αίσθησης ότι του κάνετε μια «ιδιαίτερη χάρη» παρέχοντάς του καταλύματα.

Ακουστικοί οδηγοί / περιγραφή ή Η ακουστική περιγραφή είναι η διαδικασία μετάφρασης οπτικών πληροφοριών σε λέξεις για άτομα που είναι τυφλά ή έχουν χαμηλή όραση. Παρέχει ένα ηχογραφημένο προφορικό σχόλιο, το υπόβαθρο, το πλαίσιο και τις πληροφορίες για τα πράγματα που συνήθως προβάλλονται μέσω μιας φορητής συσκευής, ως και σε αξιοθέατα όπως ένα μουσείο. Οι ακουστικοί οδηγοί μπορούν να είναι διαθέσιμοι σε διαφορετικές μορφές και σε διαφορετικές γλώσσες.

Τα άτομα με προβλήματα όρασης μπορεί να χρειάζονται περισσότερες λεκτικές πληροφορίες και πιο λεπτομερή περιγραφή, με μεγαλύτερη ακρίβεια. Πρέπει να υπάρχουν επαρκείς ηχητικές προειδοποιήσεις οπουδήποτε μπορεί να υπάρχει κίνδυνος για όσους έχουν προβλήματα όρασης. "The Visual made Verbal" (Snyder, 2007): οι βασικές αρχές για τον σωστό τρόπο ηχητικής περιγραφής.

Τουρισμός χωρίς εμπόδια το σύνολο των υπηρεσιών και εγκαταστάσεων που μπορούν να επιτρέψουν σε άτομα με ειδικές ανάγκες την απόλαυση των διακοπών και του ελεύθερου χρόνου χωρίς εμπόδια και δυσκολίες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) **Ισοδύναμο: Προσβάσιμος τουρισμός.**

«Όλοι – ανεξάρτητα από το αν έχουν κάποια αναπηρία – θα πρέπει να μπορούν να ταξιδεύουν στη χώρα, εντός της χώρας και σε οποιοδήποτε μέρος, αξιοθέατο ή εκδήλωση επιθυμούν να επισκεφτούν» (Σκανδιναβικό Συμβούλιο για την Πολιτική Αναπηρίας).

Δεν πρόκειται για τη δημιουργία χωριστών υπηρεσιών για τα άτομα με αναπηρία, στοχεύει στην πλήρη ένταξη ή μάλλον την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ιδίως των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων, στον τουριστικό τομέα.

Οι προκλήσεις/εμπόδια για τα άτομα με αναπηρία περιλαμβάνουν:

- Ανεκπαίδευτο επαγγελματικό προσωπικό ικανό να ενημερώνει και να συμβουλεύει σχετικά με θέματα προσβασιμότητας
- Μη προσβάσιμες υπηρεσίες κρατήσεων και συναφείς ιστοσελίδες
- Έλλειψη προσβάσιμων αεροδρομίων και εγκαταστάσεων και υπηρεσιών μεταφοράς
- Μη διαθεσιμότητα προσαρμοσμένων και προσβάσιμων δωματίων ξενοδοχείων, εστιατορίων, καταστημάτων, τουαλετών και δημόσιων χώρων
- Δυσπρόσιτοι δρόμοι και υπηρεσίες συγκοινωνίας
- Μη διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις προσβάσιμες εγκαταστάσεις, τις υπηρεσίες, τις ενοικιάσεις εξοπλισμού και τα τουριστικά αξιοθέατα.

Επικοινωνιακά εμπόδια

**Εμπόδιο επικοινωνίας είναι οτιδήποτε μας εμποδίζει να λάβουμε και να κατανοήσουμε τα μηνύματα που χρησιμοποιούν οι άλλοι για να μεταφέρουν τις πληροφορίες, τις ιδέες και τις σκέψεις τους.
(ΚΥΜΒΑΚΟΝΑΜ, USHA. (2016). ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ)**

Υπάρχουν πέντε τέτοιου τύπου φραγμοί για την αποτελεσματική επικοινωνία, όπως: Εμπόδια προσέγγισης, Εμπόδια συμπεριφοράς, Πολιτιστικοί φραγμοί, Γλωσσικοί φραγμοί και Περιβαλλοντικοί φραγμοί. Μια κοινή αιτία διακοπής της επικοινωνίας σε μια κατάσταση στο χώρο εργασίας είναι άτομα που έχουν διαφορετικές στάσεις, αξίες και διακρίσεις. Η εκτίμηση των διαφορετικών ανθρώπων μας επιτρέπει να αντλήσουμε από ένα ευρύτερο φάσμα γνώσεων, ιδεών, εμπειριών και γνώσεων. Οι συμπεριφορές όπως η προκατάληψη, οι γενικεύσεις και τα στερεότυπα μπορούν να προκαλέσουν εμπόδια επικοινωνίας. Η ενσυναίσθηση είναι σημαντική για την υπέρβαση των φραγμών στην επικοινωνία που βασίζεται στον πολιτισμό. Τα γλωσσικά εμπόδια εμφανίζονται όταν οι άνθρωποι δεν μιλούν την ίδια γλώσσα ή δεν έχουν το ίδιο επίπεδο ικανότητας σε μια γλώσσα.

Αναπτυξιακή αναπηρία

Οι αναπτυξιακές αναπηρίες είναι μια ομάδα καταστάσεων που οφείλονται σε έκπτωση στους τομείς της σωματικής ανάπτυξης, της μάθησης, της γλώσσας ή της συμπεριφοράς. Αυτές οι καταστάσεις ξεκινούν κατά τη διάρκεια της αναπτυξιακής περιόδου, μπορεί να επηρεάσουν την καθημερινή λειτουργία και συνήθως διαρκούν σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου.

Είναι διαταραχές που είναι συνήθως παρούσες κατά τη γέννηση και που επηρεάζουν αρνητικά την τροχιά της σωματικής, πνευματικής ή/και συναισθηματικής ανάπτυξης του ατόμου. Αναπτυξιακές αναπηρίες εμφανίζονται σε όλες τις φυλετικές, εθνικές και κοινωνικοοικονομικές ομάδες. Παραδείγματα Αναπτυξιακών Αναπηριών:

ΔΕΠΥ, διαταραχή του φάσματος του αυτισμού, εγκεφαλική παράλυση, απώλεια ακοής, διανοητική αναπηρία, μαθησιακή δυσκολία, διαταραχή όρασης και άλλες αναπτυξιακές καθυστερήσεις. Ο όρος «αναπτυξιακές αναπηρίες» είναι μια ευρύτερη κατηγορία συχνά δια βίου αναπηρίας που μπορεί να είναι διανοητική, σωματική ή και τα δύο. Συνήθως μπορεί να βρεθεί μαζί με τον όρο «νοητική αναπηρία» (IDD) για να περιγράψει καταστάσεις στις οποίες υπάρχει νοητική αναπηρία και άλλες αναπηρίες.

Αναπηρία/-ες - Άτομα με ειδικές ανάγκες - **Οι ειδικές ανάγκες αναφέρονται σε οποιαδήποτε από τις διάφορες δυσκολίες (όπως σωματική, συναισθηματική, συμπεριφορική ή μαθησιακή αναπηρία ή βλάβη) που αναγκάζουν ένα άτομο να χρειάζεται πρόσθετες ή εξειδικευμένες υπηρεσίες ή καταλύματα (όπως στην εκπαίδευση ή την αναψυχή).**

Οι ειδικές ανάγκες μπορεί να σημαίνουν πολλά πράγματα — από την ευημερία με μια κατάσταση που προκαλεί μια μεμονωμένη πτυχή της καθημερινής ζωής έως την αντιμετώπιση μιας κατάστασης που σας αναγκάζει να μάθετε μια νέα κανονικότητα. Ο όρος «ειδικές ανάγκες» χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα άτομο με σωματική ή συναισθηματική δυσκολία ή διαφορά που απαιτεί περισσότερη βοήθεια ή εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Ένα άτομο μπορεί να γεννηθεί με ειδικές ανάγκες ή μπορεί αυτές να αναπτυχθούν αργότερα στη ζωή του. (CARE.COM)

Διακρίσεις Η διάκριση λόγω αναπηρίας είναι όταν τυχάνετε λιγότερο καλής μεταχείρισης ή βρίσκεστε σε μειονεκτική θέση για έναν λόγο που σχετίζεται με την αναπηρία σας σε μία από τις περιπτώσεις που καλύπτονται από τον Νόμο για την Ισότητα

Η θεραπεία θα μπορούσε να είναι μια εφάπαξ ενέργεια, η εφαρμογή ενός κανόνα ή πολιτικής ή η ύπαρξη σωματικών ή επικοινωνιακών φραγμών που καθιστούν την πρόσβαση σε κάτι δύσκολη ή αδύνατη.

Η διάκριση δεν χρειάζεται να είναι σκόπιμη για να είναι παράνομη.

Υπάρχουν έξι κύριοι τύποι διάκρισης λόγω αναπηρίας:

άμεση διάκριση

έμμεση διάκριση

αποτυχία να γίνουν εύλογες προσαρμογές

διακρίσεις που προκύπτουν από αναπηρία

παρενόχληση

θυματοποίηση.

Καθήκον φιλοξενίας

Οι εργοδότες και τα συνδικάτα, οι πάροχοι στέγασης και οι πάροχοι υπηρεσιών έχουν νομική υποχρέωση να ικανοποιούν τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία που επηρεάζονται αρνητικά από μια απαίτηση, κανόνα ή πρότυπο. Η απασχόληση, η στέγαση, οι υπηρεσίες και οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να σχεδιάζονται χωρίς αποκλεισμούς και πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες ενός ατόμου με αναπηρία με τρόπο που να προωθεί την ένταξη και την πλήρη συμμετοχή.

Το καθήκον φιλοξενίας διέπεται από τρεις αρχές:

τον σεβασμό της αξιοπρέπειας,

την εξασφάλιση, καθώς και την ένταξη και την πλήρη συμμετοχή.

Εκτός από το σχεδιασμό χωρίς αποκλεισμούς και την άρση των φραγμών, οι οργανισμοί πρέπει να ανταποκρίνονται σε μεμονωμένα αιτήματα για στέγαση.

Το καθήκον φιλοξενίας απαιτεί τον καθορισμό της παροχής του καταλληλότερου καταλύματος, εκτός εάν αυτό προκαλεί αδικαιολόγητες δυσκολίες. Η διαμονή θεωρείται κατάλληλη εάν έχει ως αποτέλεσμα ίσες ευκαιρίες να απολαμβάνουν το ίδιο επίπεδο παροχών και προνομίων που βιώνουν άλλοι ή εάν προτείνεται ή υιοθετείται με σκοπό την επίτευξη ίσων ευκαιριών και ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ατόμου που σχετίζονται με την αναπηρία.

Περιβαλλοντικά/Φυσικά εμπόδια Πρόκειται για φυσικά εμπόδια και δομικά εμπόδια σε φυσικά ή ανθρωπογενή περιβάλλοντα που εμποδίζουν ή εμποδίζουν την κινητικότητα (μετακίνηση στο περιβάλλον) ή την πρόσβαση.

Τα περιβαλλοντικά εμπόδια έξω από το οικιακό περιβάλλον που συναντούν συχνότερα τα άτομα με αναπηρία είναι η έλλειψη αρχιτεκτονικών κατασκευών (π.χ. ράμπες, ανελκυστήρες) 6 – 8, ανεπαρκής ή κακό οπτικό πεδίο, απτική ή ακουστική σηματοδότηση 9 και έλλειψη προσαρμοσμένων μέσων μεταφοράς, μεταξύ άλλων.

Ισότιμη πρόσβαση

Η αρχή της παροχής πρόσβασης επί ίσοις όροις για όλα τα άτομα/πελάτες παρέχοντας λύσεις που δεν κάνουν διακρίσεις εις βάρος ορισμένων χρηστών ή δεν λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις πρόσβασής τους.

Αντιμετωπίστε δίκαια και ισότιμα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, έτσι ώστε να παρέχετε στα άτομα με ποικίλες ικανότητες την ευκαιρία να επιτύχουν, να συμμετέχουν ή να κατανοήσουν.

Ακουστική αναπηρία

Αναφέρεται στη μειωμένη ικανότητα ακοής ή καθόλου ικανότητα ακοής. Αυτή η αναπηρία καλύπτει την ακοή αλλά και τις δομές και τις λειτουργίες που σχετίζονται με αυτήν.

Η βαρηκοΐα ως κατηγορία αναπηρίας είναι παρόμοια με την κατηγορία της κώφωσης. Ο επίσημος ορισμός της βαρηκοΐας από τον Νόμο για την Εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία (IDEA) είναι "μια βλάβη ακοής, μόνιμη ή κυμαινόμενη, που επηρεάζει αρνητικά την εκπαιδευτική απόδοση ενός παιδιού, αλλά δεν περιλαμβάνεται στον ορισμό της "κώφωσης".

Μια απώλεια ακοής άνω των 90 ντεσιμπέλ θεωρείται γενικά κώφωση, πράγμα που σημαίνει ότι μια απώλεια ακοής κάτω από 90 ντεσιμπέλ ταξινομείται ως βαρηκοΐα είτε μόνιμη είτε κυμαινόμενη

Ασθένειες

Ασθένειες, συνήθως με μειωμένη ιατρική περίθαλψη, που οδηγούν σε μειωμένες ικανότητες κατά τρόπο που να αποτελούν αιτία αναπηρίας.

Οι ασθένειες είναι ένα συναίσθημα, μια εμπειρία κακής υγείας που είναι εντελώς προσωπική. Συχνά συνοδεύει ασθένεια, αλλά η ασθένεια μπορεί να είναι αδήλωτη, όπως στα πρώιμα στάδια του καρκίνου ή της φυματίωσης ή του διαβήτη. Η έλλειψη θεραπείας επιτρέπει στις ικανότητες ενός ατόμου να μειώνονται.

Ένταξη

Μια προσέγγιση που στοχεύει να προσεγγίσει και να συμπεριλάβει όλους τους ανθρώπους, τιμώντας τη διαφορετικότητα και τη μοναδικότητα, τα ταλέντα, τις πεποιθήσεις, το υπόβαθρο, τις δυνατότητες και τους τρόπους ζωής ατόμων και ομάδων.

Η ένταξη είναι μια οργανωτική προσπάθεια και πρακτικές στις οποίες διαφορετικές ομάδες ή άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο γίνονται αποδεκτές και ευπρόσδεκτες. Αυτές οι διαφορές μπορεί να είναι εμφανείς, όπως η υπηκοότητα, η ηλικία, η φυλή και η εθνικότητα, η θρησκεία/πίστη, το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση και η κοινωνικοοικονομική κατάσταση.

Τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς

Αναφέρεται στη μείωση της αβεβαιότητας σχετικά με το τι να περιμένετε από έναν προορισμό ή μια υπηρεσία. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου όλοι οι άνθρωποι νιώθουν ευπρόσδεκτοι και συμπεριλαμβανόμενοι.

Ο τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς αναφέρεται συχνά ως «Προσβάσιμος τουρισμός» ή ακόμη και «Τουρισμός για άτομα με ειδικές ανάγκες». Τα άτομα με αναπηρία έχουν εν μέρει αποκλειστεί και εξακολουθούν να αποκλείονται από τις δραστηριότητες αναψυχής που προσφέρονται σε άτομα χωρίς κινητικά προβλήματα. Ο τουρισμός χωρίς αποκλεισμούς είναι πολύ περισσότερο από τη σωματική υποστήριξη που μπορούμε να προσφέρουμε στα άτομα με αναπηρία στις διακοπές. Το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι να προσφέρουμε συναισθηματική υποστήριξη χωρίς αποκλεισμούς στα άτομα με αναπηρίες Inclusive.

Νοητική Αναπηρία

Αναφέρεται σε μειωμένη ικανότητα, που χαρακτηρίζεται από μειωμένες ανώτερες νοητικές λειτουργίες, η οποία έχει μια συνολική αλλά όχι ομοιογενή επίδραση σε πτυχές όπως η κινητικότητα, η αντίληψη, η κατανόηση, η γλώσσα και οι συναισθηματικές δεξιότητες.

Διανοητική αναπηρία σημαίνει σημαντικά μειωμένη ικανότητα κατανόησης νέων ή πολύπλοκων πληροφοριών και εκμάθησης και εφαρμογής νέων δεξιοτήτων (μειωμένη νοημοσύνη). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μειωμένη ικανότητα ανεξάρτητης αντιμετώπισης (μειωμένη κοινωνική λειτουργία) και ξεκινά πριν από την ενηλικίωση, με μόνιμη επίδραση στην ανάπτυξη.

Η διανοητική αναπηρία (ΔΑ) είναι μια νευροαναπτυξιακή διαταραχή που χαρακτηρίζεται από 2 χαρακτηριστικά:

- ανεπάρκεια γνωστικής λειτουργίας.
- ανεπάρκεια προσαρμοστικής λειτουργίας.

Παρεμβαίνων

Αναφέρεται σε έναν ειδικά εκπαιδευμένο επαγγελματία που διαμεσολαβεί μεταξύ του ατόμου που είναι κωφό ή τυφλό και των άλλων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να επικοινωνούν αποτελεσματικά με το περιβάλλον τους και να λαμβάνουν πληροφορίες από το περιβάλλον τους.

Ο παρεμβαίνων είναι ο εκπαιδευμένος επαγγελματίας που λειτουργεί ως «τα μάτια» και «τα αυτιά» του κωφάλαου, παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες επικοινωνίας και υποστήριξη.

Ένας παρεμβαίνων διευκολύνει την αλληλεπίδραση του κωφού/τυφλού με άλλους ανθρώπους και το περιβάλλον.

Ο παρεμβαίνων παρέχει πληροφορίες για το περιβάλλον και το τι συμβαίνει (χρησιμοποιώντας δεκτική γλώσσα), βοηθά τον κωφάλαο να επικοινωνήσει

(χρησιμοποιώντας εκφραστική γλώσσα), παρέχει ή αναπτύσσει έννοιες όταν χρειάζεται, επιβεβαιώνει ενέργειες, βοηθά με δεξιότητες ζωής και, το πιο σημαντικό, βοηθά το άτομο να επιτύχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ανεξαρτησία στα πλαίσια της κατάστασής του.

**Βασικά
ενδιαφερόμ
ενα μέρη**

Αναφέρεται σε κυβερνήσεις σε όλα τα επίπεδα, στον ιδιωτικό τομέα, σε οργανώσεις ατόμων με αναπηρία, ακαδημαϊκά ιδρύματα, εμπειρογνώμονες προσβασιμότητας, μη κυβερνητικές οργανώσεις, άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και διεθνείς και διακυβερνητικούς οργανισμούς, οι οποίοι έχουν την εξουσία να αποφασίζουν ή να πιέζουν για την άρση των φραγμών για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Βασικά ενδιαφερόμενα μέρη είναι ένα σύνολο ατόμων που έχει συμφέρον σε μια εταιρεία και μπορεί είτε να επηρεάσει είτε να επηρεαστεί από την επιχείρηση. Οι κύριοι ενδιαφερόμενοι σε μια τυπική εταιρεία είναι οι επενδυτές, οι εργαζόμενοι, οι πελάτες και οι προμηθευτές της.

Ωστόσο, με την αυξανόμενη προσοχή στην εταιρική κοινωνική ευθύνη, η έννοια έχει επεκταθεί για να συμπεριλάβει κοινότητες, κυβερνήσεις και εμπορικές ενώσεις. Τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη είναι ένα υποσύνολο ενδιαφερομένων που, εάν αποσυρόταν η υποστήριξή τους, θα προκαλούσαν την ανεξαρτησία του έργου όσο το δυνατόν εντός της κατάστασής τους.

Οποιαδήποτε σημαντική δυσκολία ή βλάβη στη γλωσσική ανάπτυξη ή λειτουργία. Όταν η δυσκολία ή η βλάβη περιορίζεται σε μια συγκεκριμένη πτυχή της γλωσσικής ανάπτυξης ή σε μια συγκεκριμένη γλωσσική λειτουργία, αναπηρονομάζεται ειδική γλωσσική αναπηρία. Όταν η δυσκολία ή η διαταραχή είναι πιο διαδεδομένη και δεν περιορίζεται σε μια συγκεκριμένη πτυχή ή λειτουργία, χρησιμοποιείται ο όρος γενική γλωσσική αναπηρία.

Η γλωσσική αναπηρία αναφέρεται σε άτομα που έχουν προβλήματα με τη λεκτική επικοινωνία. Θα μπορούσε να είναι αποτέλεσμα εγκεφαλικής παράλυσης, απώλειας ακοής ή άλλης πάθησης που δυσκολεύει την προφορά λέξεων, προκαλεί σύγχυση ή τραυλισμό ή αδυναμία έκφρασης ή κατανόησης γραπτού ή προφορικού λόγου. Τα άτομα με τέτοια αναπηρία μπορούν να χρησιμοποιούν πίνακες επικοινωνίας ή άλλες βοηθητικές συσκευές.

Ψυχική διαταραχή

Οποιαδήποτε κατάσταση που χαρακτηρίζεται από γνωστικές και συναισθηματικές διαταραχές, μη φυσιολογικές συμπεριφορές, μειωμένη λειτουργικότητα ή οποιονδήποτε συνδυασμό αυτών. Τέτοιες διαταραχές δεν μπορούν να εξηγηθούν αποκλειστικά από περιβαλλοντικές συνθήκες και μπορεί να αφορούν φυσιολογικούς, γενετικούς, χημικούς, κοινωνικούς και άλλους παράγοντες.

Η ψυχική ασθένεια αναφέρεται στην αλλαγή των διαδικασιών γνωστικής και συναισθηματικής ανάπτυξης που μπορεί να επηρεάσει την αντίληψη του ατόμου για τον εαυτό του ή την αντίληψή του για την πραγματικότητα. Υπάρχουν πολλές κατηγορίες ψυχικών ασθενειών και διαταραχών, που κυμαίνονται από ένα άτομο με διαταραχή όπως η ανορεξία, ο εθισμός στον τζόγο ή η κατάθλιψη, μέχρι μια ασθένεια όπως το Αλτσχάιμερ ή η επιληψία. Ως αποτέλεσμα, ο αντίκτυπος της ασθένειας στην κοινωνική λειτουργία και επομένως τα συμπτώματα και οι ανάγκες μπορεί να διαφέρουν από άτομο σε άτομο. Σε οποιαδήποτε από αυτές τις περιπτώσεις τα άτομα μπορεί να έχουν κάποιο βαθμό δυσκολίας να αναγνωρίσουν την πραγματικότητα και να έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά συλλογισμού και συμπεριφοράς ανάλογα με την ικανότητά τους να προσαρμοστούν στις συνθήκες διαβίωσης.

Κινητικότητα

Η ικανότητα ενός ατόμου να κινείται και να προσαρμόζεται σε ένα νέο επαγγελματικό περιβάλλον.

Βοηθήματα κινητικότητας

Συσκευές σχεδιασμένες να βοηθούν το περπάτημα και να βελτιώνουν την κινητικότητα των ατόμων με κινητικά προβλήματα όπως: αναπηρικά καροτσάκια, σκούτερ κινητικότητας, μπαστούνια, πατερίτσες, ρολά, ρομποτικά ρολά και πολλά άλλα. Ο όρος αναφέρεται σε εκείνες τις συσκευές των οποίων η χρήση επιτρέπει μια ελευθερία κινήσεων παρόμοια με αυτή του να βαδίζει κάποιος χωρίς βοήθεια ή να σηκώνεται όρθιος από μια καρέκλα.

Συνήθως, άτομα που έχουν αναπηρίες ή τραυματισμούς, ή ηλικιωμένοι που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο πτώσης, επιλέγουν να χρησιμοποιούν βοηθήματα κινητικότητας. Αυτές οι συσκευές παρέχουν πολλά οφέλη στους χρήστες, όπως περισσότερη ανεξαρτησία, μειωμένο πόνο και αυξημένη αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση. Μια σειρά από συσκευές κινητικότητας είναι διαθέσιμη για να καλύψει τις ανάγκες των ανθρώπων – από μπαστούνια και πατερίτσες μέχρι αναπηρικά καροτσάκια και ανελκυστήρες σκαλοπατιών.

Μη

συμβατικές ποδήλατα που διαφέρουν από τα κανονικά δίτροχα ποδήλατα με πόδια μοτοσυκλέτ και έχουν τροποποιηθεί για να ταιριάζουν στις ανάγκες κινητικότητας ες/ποδήλατ μεμονωμένων αναβατών (τρίτροχα, χειροκίνητα, ηλεκτροκίνητα κ.λπ.)

α

Παραδείγματα προσαρμοσμένων ποδηλάτων

Τρίκυκλο

Ποδήλατο δυο αναβατών μπρός-πίσω

Ποδήλατο δυο αναβατών σε παράλληλη θέση

Χειροκίνητο ποδήλατο

Ποδήλατο με αναπηρικό αμαξίδιο

Ηλεκτρονικό ποδήλατο

Σωματική αναπηρία

Οποιαδήποτε βλάβη που περιορίζει τη σωματική λειτουργία ενός ή περισσότερων άκρων ή την λεπτή ή αδρή κινητική ικανότητα.

Η σωματική αναπηρία είναι μια φυσική κατάσταση που επηρεάζει την κινητικότητα, τη σωματική ικανότητα, την αντοχή ή την επιδεξιότητα ενός ατόμου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τραυματισμούς εγκεφάλου ή νωτιαίου μυελού, σκλήρυνση κατά πλάκας, εγκεφαλική παράλυση, αναπνευστικές διαταραχές, επιληψία, προβλήματα ακοής και όρασης και άλλα.

Μειωμένη κινητικότητα

Η μειωμένη κινητικότητα αναφέρεται στην αδυναμία ενός ατόμου να χρησιμοποιήσει ένα ή περισσότερα από τα άκρα του/της, ή στην έλλειψη δύναμης για να περπατήσει, να πιάσει ή να σηκώσει αντικείμενα.

Η μειωμένη σωματική κινητικότητα είναι η κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο έχει περιορισμό στην ανεξάρτητη, σκόπιμη σωματική κίνηση του σώματος ή ενός ή περισσότερων άκρων. Η μειωμένη κινητικότητα σε αναπηρικό αμαξίδιο είναι ο περιορισμός της ανεξάρτητης λειτουργίας ενός αναπηρικού αμαξιδίου στο περιβάλλον. Ο στόχος του προσβάσιμου τουρισμού είναι να αποφύγει τους κινδύνους της ακινησίας, να αποτρέψει τις εξαρτημένες αναπηρίες και να βοηθήσει τον ασθενή στην αποκατάσταση, προστασία ή διατήρηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερης κινητικότητας και λειτουργικής ανεξαρτησίας

Ικανοποιητικό κατάλυμα

Απαραίτητες και κατάλληλες τροποποιήσεις και προσαρμογές που δεν επιβάλλουν δυσανάλογη ή αδικαιολόγητη επιβάρυνση, όπου χρειάζεται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, για να εξασφαλιστεί στα άτομα με αναπηρία η απόλαυση ή η άσκηση, σε ίση βάση με τους άλλους, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η εύλογη προσαρμογή είναι οποιαδήποτε αλλαγή σε μια θέση εργασίας ή σε ένα εργασιακό περιβάλλον που απαιτείται για να μπορέσει ένα άτομο με αναπηρία να αιτηθεί, να εκτελέσει και να προχωρήσει σε εργασιακά καθήκοντα ή να λάβει κατάρτιση. Η εύλογη προσαρμογή απευθύνεται σε κάθε εργαζόμενο με αναπηρία. Το δικαίωμα σε εύλογη προσαρμογή επεκτείνεται σε όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ, από τη διαδικασία αίτησης εργασίας έως την απόλυση. Επεκτείνεται επίσης στις συνθήκες εργασίας και στα πρόσθετα οφέλη.

Αισθητηριακή αναπηρία

Αναπηρία που επηρεάζει την αφή, την όραση ή/και την ακοή.

Αναφέρεται σε άτομα με προβλήματα όρασης, ακοής και ομιλίας. Καλύπτει επίσης όποιον έχει επικοινωνιακή και γλωσσική δυσκολία. Οι αισθητηριακές αναπηρίες επηρεάζουν την πρόσβαση – την πρόσβαση σε οπτικές και/ή ακουστικές πληροφορίες. Οι περισσότερες πληροφορίες περιεχομένου παρουσιάζονται οπτικά ή/και ακουστικά στην τάξη.

**Ζώο
εξυπηρέτησ
ης**

Κάθε ζώο που εκπαιδεύεται να παρέχει βοήθεια ή να εκτελεί καθήκοντα προς όφελος ενός ατόμου με σωματική ή πνευματική αναπηρία. Οι σκύλοι-οδηγοί είναι τα πιο γνωστά παραδείγματα ζώων υπηρεσίας ή σκύλου συντροφιάς. Αυτοί οι τελευταίοι όροι χρησιμοποιούνται ευρέως στη Βόρεια Αμερική.

Τα ζώα εξυπηρέτησης βοηθούν τα άτομα με αναπηρίες να ξεπεράσουν διάφορα εμπόδια, όπως ένα λευκό μαστούνη ή ένα αναπηρικό καροτσάκι. Για παράδειγμα, μπορεί να καθοδηγήσουν ένα άτομο με χαμηλή όραση, να ειδοποιήσουν τον βαρήκοο ιδιοκτήτη τους για ήχους ή να εμποδίσουν ένα παιδί με αυτισμό να κινδυνεύσει. Τα ζώα υπηρεσίας δεν φορούν απαραίτητα γιλέκο ή έχουν πιστοποιημένη εκπαίδευση.

**Κοινωνικά
εμπόδια**

Αναφέρεται στα όρια που καθορίζονται από τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία αντιμετωπίζει και αντιλαμβάνεται θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία και την προσβασιμότητα.

Κατά καιρούς, αυτές οι δυσκολίες είναι πολύ πιο περιοριστικές και εισάγουν περισσότερες διακρίσεις από τα περιβαλλοντικά εμπόδια, επειδή η θεώρηση της προσβασιμότητας από την κοινωνία είναι αυτή που μπορεί να οδηγήσει στις απαραίτητες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές για να είναι εφικτή. Παραδείγματα: Τα άτομα με αναπηρία είναι πολύ λιγότερο πιθανό να απασχοληθούν σε εργασία. Τα παιδιά με αναπηρίες είναι πιο πιθανό να υποστούν εκφοβισμό στο σχολείο από τα παιδιά χωρίς αναπηρία.

**Κοινωνικ
ό
μοντέλο
αναπηρί
ας**

Υποστηρίζει ότι η αναπηρία προκαλείται από τον τρόπο που οργανώνεται η κοινωνία, παρά από την αναπηρία ή τη διαφορετικότητα ενός ατόμου.

Εξετάζει τρόπους άρσης των φραγμών που περιορίζουν τις επιλογές ζωής για τα άτομα με αναπηρία. Όταν αρθούν τα εμπόδια, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να είναι ανεξάρτητα και ίσα στην κοινωνία, με επιλογή και έλεγχο της ζωής τους.

Διαρθρωτικό εμπόδιο

Αυτά τα εμπόδια προκύπτουν από τα σχεδιαστικά στοιχεία ενός κτιρίου όπως σκάλες, πόρτες, το πλάτος των διαδρόμων και η διάταξη του δωματίου. Αυτά τα εμπόδια μπορεί επίσης να προκύψουν μέσω καθημερινών πρακτικών, όπως όταν τα κουτιά ή άλλα αντικείμενα εμποδίζουν το πέρασμα.

Για παράδειγμα, ορισμένα ιστορικά κτίρια δεν είναι εύκολο να γίνουν προσβάσιμα με αποδεκτό τρόπο διατήρησής τους.

Στερεότυπα Είναι μια καθορισμένη ιδέα που έχουν οι άνθρωποι σχετικά με το πώς είναι κάποιος ή κάτι, ειδικά μια ιδέα που είναι λανθασμένη .

Υπάρχουν πολλά στερεότυπα που συνδέονται με την αναπηρία που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αντιληπτή και δημιουργούν κοινωνικούς φραγμούς. Αυτά τα στερεότυπα καθιστούν την καθημερινή ζωή και την κανονική ένταξη στην κοινωνία πιο δύσκολη.

Βιώσιμος Τουρισμός

Αναφέρεται στην ικανοποίηση των αναγκών των επισκεπτών, της βιομηχανίας, του περιβάλλοντος και των κοινοτήτων υποδοχής, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες και μελλοντικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές Αποτελέσματα.

Ο στόχος είναι να μπορέσουμε να διατηρήσουμε την τουριστική δραστηριότητα μακροχρόνια μεγεθύνοντας τις θετικές Αποτελέσματα και ελαχιστοποιώντας τις αρνητικές Αποτελέσματα. Περιλαμβάνει το σεβασμό των τοπικών πολιτισμών, τη διατήρηση των πόρων και την υποστήριξη των τοπικών επιχειρήσεων που διατηρούν την πολιτιστική κληρονομιά και ενεργώντας με περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένο τρόπο

Συστημικοί φραγμοί

Αναφέρεται σε πολιτικές, πρακτικές ή διαδικασίες που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό ορισμένων ατόμων που λαμβάνουν άνιση πρόσβαση.

Προσωρινές αναπηρίες

Οι Πόροι για Άτομα με Αναπηρία αναγνωρίζουν ότι άτομα με καταστάσεις προσωρινής αναπηρίας που οφείλονται σε τραυματισμούς, χειρουργικές επεμβάσεις ή βραχυπρόθεσμες αναπηρίες μπορεί να χρειάζονται πρόσβαση σε πόρους. Παραδείγματα προσωρινών αναπηριών μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: σπασμένα άκρα, τραυματισμούς στα χέρια ή βραχυπρόθεσμες αναπηρίες μετά από χειρουργική επέμβαση ή ιατρικές θεραπείες.

<https://disability.tamu.edu/temporary/>.

Τουριστική Αλυσίδα

Η Τουριστική Αλυσίδα είναι ένα σύστημα στο οποίο κάθε δραστηριότητα ολοκληρώνεται και επηρεάζει την αγορά και την εμπειρία του ταξιδιώτη.

Από την άφιξη στον Προορισμό μέχρι την αναχώρηση, ο τουρίστας πρέπει να έχει την εγγύηση της συνέχειας των συνθηκών προσβασιμότητας σε όλη την τουριστική του εμπειρία». Αρκεί να σπάσει ένας κρίκος της αλυσίδας λόγω έλλειψης προσβασιμότητας και όλη η τουριστική εμπειρία διακυβεύεται.

Τουρισμός για όλους

Αυτός ο όρος χρησιμοποιείται για να εννοήσει ότι όλοι οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από τις αναπηρίες τους, έχουν τη δυνατότητα και τους πόρους για επίσκεψη.

Όλοι οι άνθρωποι ανεξάρτητα από τη φυσική τους κατάσταση, την κινητικότητά τους, μεταξύ άλλων, έχουν την ευκαιρία να είναι τουρίστες και να απολαύσουν την επίσκεψή τους στο έπακρο. Όλοι οι άνθρωποι ανεξάρτητα από τη φυσική τους κατάσταση, την κινητικότητά τους, μεταξύ άλλων, έχουν την ευκαιρία να είναι τουρίστες και να απολαύσουν την επίσκεψή τους στο έπακρο. Μπορούν επίσης να επιδοθούν σε διάφορες δραστηριότητες όπως: εμπειρίες σερφ, καταδύσεις, ιπασία, άλματα με αλεξίπτωτο, επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία και πολλές εκδρομές.

Τουριστικ

ή **Αναφέρεται στην δυνατότητα ικανοποίησης των προσδοκιών των πελατών.**
ποιότητα

Η ποιότητα του τουρισμού βασίζεται στην παροχή υπηρεσιών που καλύπτουν τις ανάγκες όλων των πελατών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες.

Αδικαιολόγητες δυσκολίες Αναφέρεται σε περιστάσεις που αφορούν θέματα κόστους, υγείας ή ασφάλειας οι οποίες θα καθιστούσαν αδύνατο ή πολύ δύσκολο για έναν εργοδότη ή πάροχο υπηρεσιών να ανταποκριθεί στο νομικό του καθήκον να εξυπηρετήσει.

Όταν ένας τουριστικός φορέας δεν είναι πλήρως προετοιμασμένος και προσαρμοσμένος στις αναπηρίες, μπορεί να προκύψουν καταστάσεις όπου δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες του πελάτη.

Καθολικός σχεδιασμός Είναι το εργαλείο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να επιτευχθεί προσβασιμότητα. Είναι η προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν τα περιβάλλοντα, οι διαδικασίες, τα αγαθά, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, καθώς και τα αντικείμενα ή τα όργανα, τα εργαλεία ή οι μικροσυσκευές, προκειμένου να είναι κατανοητά, χρηστικά και εφαρμόσιμα από όλα τα άτομα με ασφάλεια και άνεση, και όσο το δυνατόν ανεξάρτητα και φυσικά.

Αποτελεί τον πυρήνα του τουρισμού χωρίς αποκλεισμούς, που εφαρμόζεται με την εφαρμογή επτά αρχών σε προϊόντα, υπηρεσίες και πολιτικές της τουριστικής βιομηχανίας σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους, από τη σύλληψη έως τη συνταξιοδότηση και την εισαγωγή ενός αντικαταστάτη.

Βλάβη όρασης Πλήρως ή μερικώς μειωμένη λειτουργία του ενός ή και των δύο ματιών ικανότητα ανίχνευσης και/ή επεξεργασίας εικόνων. Προκαλούμενη από ένα ευρύ φάσμα βιολογικών και περιβαλλοντικών παραγόντων, η απώλεια όρασης συνήθως προκύπτει σε νεαρά άτομα από μια γενετική/βιολογική πάθηση ή τραυματισμό μέρους/ών του ματιού. Ο όρος «τυφλός» δεν είναι απαραίτητως προσβλητικός και μερικές φορές χρησιμοποιείται στην Κοινότητα Τυφλών/Ατόμων με προβλήματα όρασης. Εάν έχετε αμφιβολίες, χρησιμοποιήστε τη φράση «με προβλήματα όρασης».

Η βλάβη όρασης ονομάζεται επίσης αναπηρία όρασης και αναφέρεται όχι μόνο στο όργανο που χρησιμοποιούμε για να δούμε αλλά και στις δομές και τις λειτουργίες που σχετίζονται με αυτό. Σε αυτή την ομάδα γίνεται διάκριση μεταξύ τύφλωσης ή ολικής απουσίας ή ελάχιστης αντίληψης του φωτός και της όρασης. Αυτή η ομάδα ανθρώπων θα έχει συγκεκριμένες ανάγκες που προκύπτουν από τη σχέση με το περιβάλλον τους σε τέσσερις βασικές πτυχές: τον εντοπισμό, τον προσανατολισμό, την επικοινωνία και την ασφάλεια.

Εικονίδια προσβάσιμου τουρισμού

	Προσβάσιμο σε τυφλούς και άτομα με μειωμένη όραση.
	Προσβάσιμο σε κωφούς και άτομα με προβλήματα ακοής.
	Προσβάσιμο σε χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και με κινητικά προβλήματα.
	Προσβάσιμο (με βοήθεια) σε χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και με κινητικά προβλήματα.
	Προσβάσιμο σε άτομα με μαθησιακές δυσκολίες.
	Γίνονται δεκτοί σκύλοι-οδηγοί ή οι εγκαταστάσεις παρέχουν μπολ με νερό.
	Υπάρχουν στοιχεία στη γραφή Braille (περιγραφικές ετικέτες, σήμανση, φυλλάδια κ.λπ.).
	Παρέχεται ηχητική περιγραφή (ζωντανά, στον ακουστικό οδηγό, ηχογραφημένη, κ.λπ.).
	Υπάρχουν απτικά στοιχεία για όλους ή για τυφλούς.
	Υπάρχει μαγνητικός ή επαγωγικός βρόχος.
	Διατίθενται ξεναγήσεις στη νοηματική γλώσσα (SL) ή διερμηνείς στη νοηματική γλώσσα.
	Οι πληροφορίες παρέχονται με μεγάλους χαρακτήρες ή υπάρχουν οπτικά βοηθήματα.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Προσβάσιμου Τουρισμού

How to read good practices

Η Scandic Hotels είναι μια αλυσίδα ξενοδοχείων που έχει εφαρμόσει έξυπνο σχεδιασμό στις προσφερόμενες υπηρεσίες, ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες κάθε ατόμου με αναπηρία.

Στόχοι:

- Δημιουργία και εφαρμογή μιας κοινής προσβασιμότητας για όλα τα ξενοδοχεία, που να αποτελείται από πρόταση 110 υποχρεωτικών σημείων.

– Εκπαίδευση του προσωπικού του ξενοδοχείου στην εξυπηρέτηση πελατών με αναπηρία και ειδικές απαιτήσεις πρόσβασης.

– Διαθέτοντας όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με την προσβασιμότητα στον ιστότοπο. Αυτές οι πληροφορίες περιλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο φυλλάδιο που απευθύνεται σε πελάτες με συγκεκριμένες απαιτήσεις πρόσβασης, τη δημοσίευση προτύπων για διαβούλευση και διάφορες προτάσεις για την προετοιμασία ταξιδιών για άτομα με αναπηρία

Ένα σημαντικό σημείο εδώ είναι το γεγονός ότι όλα τα έργα που σχετίζονται με την προσβασιμότητα περιλαμβάνονται στον γενικό προϋπολογισμό των ξενοδοχείων, καθιστώντας τα εξίσου σχετικά με την ποιότητα. Ως εκ τούτου, αυτό δεν είναι ένα μεμονωμένο έργο, αλλά αποτελεί μέρος της καθημερινής εργασίας των ξενοδοχείων και επομένως υπάρχει μια διαδικασία συνεχούς βελτίωσης. Ο απώτερος στόχος είναι να σχεδιαστούν ξενοδοχεία που να λειτουργούν για όλους τους πελάτες σύμφωνα με τις παραμέτρους Design for All. Η κύρια δυσκολία που προέκυψε στην εφαρμογή της προσβασιμότητας σε μια αλυσίδα ξενοδοχείων που βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες ήταν η διαφορά στη νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας σε κάθε χώρα. Ως εκ τούτου, μια μεγάλη πρόκληση είναι να σχεδιαστεί ένα πρότυπο που να λειτουργεί σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα.

Αποτελέσματα:

Ένα από τα κύρια αποτελέσματα της συνεχούς εργασίας για την προσβασιμότητα ήταν η ευαισθητοποίηση σχετικά με την αναπηρία και η συνεχής βελτίωση της προσβασιμότητας σε όλους τους τομείς της εταιρείας, στα διάφορα τμήματα, στα κεντρικά γραφεία και στα ξενοδοχεία. Επιπλέον, αυτό κατέστη δυνατό χάρη στην υποστήριξη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου για την πρωτοβουλία από την πρώτη στιγμή.

Το Museo del Prado έχει ξεκινήσει την πρώτη του πρωτοβουλία που επικεντρώνεται σε επισκέπτες με προβλήματα όρασης και βασίζεται στην καινοτομία και την τεχνολογία. Ως αποτέλεσμα αυτού του έργου, έξι έργα αντιπροσωπευτικά των διαφορετικών εικαστικών ειδών που βρίσκονται στις συλλογές του Μουσείου μπορούν πλέον να αγγιχτούν.

Στόχοι:

Στόχος αυτού του έργου είναι η αντίληψη της πραγματικότητας του πίνακα, ώστε να αναδημιουργηθεί νοητικά ως σύνολο και έτσι να δοθεί μια συναισθηματική αντίληψη του έργου. Οι επισκέπτες που δεν βλέπουν μπορούν να αποκτήσουν υψηλό βαθμό καλλιτεχνικής-αισθητικής-δημιουργικής απόλαυσης προκειμένου να εξηγήσουν, να συζητήσουν και να αναλύσουν αυτά τα έργα στο Prado. Εκτός από τις τρισδιάστατες εικόνες, η έκθεση περιλαμβάνει διδακτικό υλικό όπως κείμενα σε Μπράιγ, ακουστικοί οδηγοί και αδιαφανή τζάμια που στοχεύουν στη διευκόλυνση της εμπειρίας για τους επισκέπτες με πλήρη όραση.

Αυτή ήταν η πρώτη πρωτοβουλία που ξεκίνησε στο Μουσείο Prado καθιστώντας τα έργα τέχνης προσβάσιμα σε άτομα με προβλήματα όρασης. Το έργο προσφέρει καινοτομία και τεχνολογία για την τέχνη και την κοινωνική ένταξη, συμβάλλοντας έτσι στην έννοια του «τέχνη για όλους». Η έκθεση αναπτύχθηκε από το Τμήμα Εκπαίδευσης του Μουσείου Prado, με την υποστήριξη του Ιδρύματος AXA, ONCE (Ισπανικός Οργανισμός Τυφλών) και ONCE Foundation, και με την τεχνική βοήθεια που παρέχεται από την Durero Estudios SL.

Αποτελέσματα:

Οι εμπειρίες που είχαν οι τυφλοί ή τα άτομα με χαμηλή όραση απολαμβάνοντας αυτές τις τρισδιάστατες εικόνες μπορούν να συνοψιστούν μέσα από τα ακόλουθα σχόλια των επιμελητών της έκθεσης:

- Η πραγματικότητα του έργου που αναπαρίσταται γίνεται αντιληπτή, όχι μόνο σε γεωμετρικά σχήματα.
- Μια συναισθηματική αντίληψη του έργου επιτυγχάνεται.
- Ο τυφλός είναι σε θέση να αναδημιουργήσει νοητικά το έργο στο σύνολό του. Η οπτική μνήμη διευκολύνεται από τη συναισθηματική μνήμη.

Το T-GUIDE είναι ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο για την Καθοδήγηση Επισκεπτών με Μαθησιακές Δυσκολίες που προσφέρεται από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ενώσεων Τουριστικών Ξεναγών (FEG) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για Προσβάσιμο Τουρισμό (ENAT).

Στόχοι:

Να δώσει στους ξεναγούς επίγνωση των απαιτήσεων των ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες και διανοητικές αναπηρίες και να τους εξοπλίσει με τις δεξιότητες να επεκτείνουν την καθοδήγηση τους σε αυτές τις ομάδες επισκεπτών, επεκτείνοντας έτσι την προσφορά του τουριστικού τομέα στην Ευρώπη σε ένα ευρύτερο φάσμα πελατειακής αγοράς.

- Να προωθήσει την ένταξη των ατόμων με πνευματικές και μαθησιακές δυσκολίες στην Ευρώπη, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να απολαμβάνουν τουριστικές εμπειρίες κερδίζοντας μεγαλύτερη εκτίμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης.

- Ενίσχυση του ρόλου του τρίτου τομέα - ειδικά των οργανώσεων ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους - στην ανάπτυξη προγραμμάτων μάθησης και εργαλείων για επαγγελματίες του τουριστικού κλάδου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παράδοση τουριστικών προϊόντων υψηλότερης ποιότητας που καλύπτουν τις ανάγκες όλων των πελατών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες.

Αποτελέσματα:

- 18 τουριστικοί ξεναγοί εκπαιδευμένοι από 8 χώρες της ΕΕ.
- 200-300 τουριστικοί ξεναγοί θα πραγματοποιήσουν προκαταρκτική έρευνα για το μοντέλο T-GUIDE.
- 60.000 τουριστικοί ξεναγοί και 2000 άτομα με διανοητική αναπηρία προσεγγίστηκαν με τη διάδοση του έργου.
- 200 μη κυβερνητικοί και επιχειρηματικοί φορείς στον προσβάσιμο τουρισμό παγκοσμίως θα ενημερωθούν για τα αποτελέσματα του έργου.
- 10-15 επισκέπτες με διανοητική αναπηρία θα λάβουν μέρος στη δοκιμαστική έκδοση μιας δοκιμαστικής τουριστικής διαδρομής με ξεναγό.

Η σύνδεση με τις ομάδες πελατών ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες έδειξε ότι υπάρχει μεγάλη δυνατότητα ανάπτυξης ενός ευρέος φάσματος περιηγήσεων για αυτήν την πολύ ποικίλη ομάδα-στόχο. Δεδομένης της σχετικής έλλειψης τουριστικών οδηγών με το κατάλληλο σύνολο δεξιοτήτων, υπάρχει ανάγκη να πολλαπλασιαστεί γρήγορα ο αριθμός των εκπαιδευτών που εργάζονται σε διαφορετικές γλώσσες και περιοχές

[#Training](#) [#Guides](#) [#Tourist Guides](#) [#Disabilities](#)

Το Web Accessibility Initiative (WAI) εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να κάνετε το περιεχόμενο Ιστού πιο προσιτό στα άτομα με αναπηρία. Το «περιεχόμενο» Ιστού αναφέρεται γενικά στις πληροφορίες μιας ιστοσελίδας ή μιας διαδικτυακής εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων:

- φυσικές πληροφορίες όπως κείμενο, εικόνες και ήχοι
- κώδικας ή σήμανση που ορίζει τη δομή, την παρουσίαση κ.λπ

Στόχοι:

Το Web Accessibility Initiative (WAI), σε συνεργασία με οργανισμούς σε όλο τον κόσμο, επιδιώκει την προσβασιμότητα στον Ιστό μέσω αυτών των πρωταρχικών δραστηριοτήτων:

- διασφαλίζοντας ότι τα πρότυπα του W3C υποστηρίζουν την προσβασιμότητα
  - αναπτύσσοντας οδηγίες προσβασιμότητας για περιεχόμενο και εφαρμογές Ιστού, προγράμματα περιήγησης και εργαλεία συγγραφής
  - αναπτύσσοντας πόρους για τη βελτίωση των διαδικασιών και των εργαλείων αξιολόγησης της προσβασιμότητας στο διαδίκτυο
  - υποστηρίζοντας την εκπαίδευση και την προβολή της προσβασιμότητας στο διαδίκτυο
  - συντονίζοντας την έρευνα και την ανάπτυξη που ενδέχεται να επηρεάσουν τη μελλοντική προσβασιμότητα του Ιστού
  - προωθώντας την εναρμονισμένη διεθνή υιοθέτηση των προτύπων προσβασιμότητας στο διαδίκτυο

Αποτελέσματα:

Το λογισμικό WCAG είναι για όποιον θέλει μια κοινή διαδικασία ελέγχου ιστοσελίδων. Προορίζεται για άμεση χρήση από εσωτερικούς αξιολογητές, εξωτερικούς ελεγκτές, δείκτες αναφοράς και ερευνητές. Επιπλέον, το λογισμικό WCAG μπορεί να αποτελεί σημείο αναφοράς για διαχειριστές, προμηθευτές, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ρυθμιστικές αρχές και άλλους.

Η επιτυχής εφαρμογή του λογισμικού WCAG απαιτεί γνώση του WCAG, του προσπελάσιμου σχεδιασμού ιστοσελίδων, των υποστηρικτικών τεχνολογιών και του τρόπου με τον οποίο τα άτομα με διαφορετικές αναπηρίες χρησιμοποιούν τον Ιστό (όπως περιγράφεται στην ενότητα Απαιτούμενη Εξειδίκευση του WCAG-EM)

[#Software](#) [#Technology](#) [#Accerssibility](#) [#Disabilities](#)

Το SEATRAC είναι μια δωρεάν υπηρεσία που προσφέρει μη υποβοηθούμενη θαλάσσια πρόσβαση σε άτομα με αναπηρία και κινητικά προβλήματα. Είναι ένας καινοτόμος, τεχνολογικός βοηθός που προωθεί την αυτονομία, την ποιότητα και την ευεξία στην καθημερινή ζωή. Ενθαρρύνει την ενσωμάτωση και την ένταξη όλων των μελών της κοινωνίας. Επιτρέπει σε φροντιστές και οικογένειες ατόμων με αναπηρία να απολαμβάνουν την επίσκεψη στην παραλία χωρίς σωματική ταλαιπωρία.

Στόχοι:

Ο κύριος στόχος πίσω από τη δημιουργία του ήταν να δώσει στα άτομα με αναπηρία την ευκαιρία να απολαύσουν μια απλή δραστηριότητα αναψυχής, όπως το κολύμπι, εντελώς χωρίς βοήθεια. Το SEATRAC αποτελείται βασικά από έναν σταθερό μηχανισμό τροχιάς στον οποίο ένα αναπηρικό καροτσάκι μπορεί να μετακινηθεί μέσα και έξω από το νερό. Το SEATRAC χρησιμοποιεί την ηλιακή ενέργεια ως μοναδική πηγή ενέργειας.

Αποτελέσματα:

Το κύριο αποτέλεσμα του έργου, εκτός από τη συμβολή του στο να γίνουν προσβάσιμες οι παραλίες, είναι ο διαδραστικός χάρτης όπου κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να βρει ποιες ανέσεις είναι διαθέσιμες σε κάθε παραλία. Στην Ελλάδα το SEATRAC βρίσκεται σε 158 παραλίες και σε 8 παραλίες στην Κύπρο

Το ILUNION είναι μια ξενοδοχειακή επωνυμία με 28 ξενοδοχεία πλήρως προσαρμοσμένα ώστε να είναι προσβάσιμα για άτομα με αναπηρία. Το 40% των εργαζομένων αυτής της εταιρείας είναι άτομα με αναπηρία.

Στόχοι:

Ο κύριος στόχος αυτής της εταιρείας μαζί με την ΕΟΙΤ (Εθνικός Οργανισμός Ισπανών Τυφλών) είναι να παρέχει επιλογές για προσβάσιμο τουρισμό στην ισπανική κοινωνία.

Ο κύριος στόχος αυτής της εταιρείας μαζί με την ΕΟΙΤ (Εθνικός Οργανισμός Ισπανών Τυφλών) είναι να παρέχει επιλογές για προσβάσιμο τουρισμό στην ισπανική κοινωνία

Αποτελέσματα:

Το κύριο αποτέλεσμα αυτής της ήδη καθιερωμένης πρωτοβουλίας είναι να προωθήσει μια πλήρως προσβάσιμη επιλογή τουρισμού και διαμονής για όλη την κοινωνία.

Οι ζωγραφιές των σπηλαίων της Pobla de Benifassà (Castelló) έχουν προσαρμοστεί με τρισδιάστατες αναπαραστάσεις, μαγνητισμένες σιλουέτες και αντίγραφα υλικού για την προώθηση τουριστικών επισκέψεων ατόμων με οπτική αναπηρία.

Στόχοι:

Πρώτα απ' όλα, στοχεύει να καταστήσει πιο προσιτό στους τυφλούς αυτό το τουριστικό αξιοθέατο και επίσης να ευαισθητοποιήσει τις άλλες συλλογικότητες για τη σημασία του να γίνουν αυτές οι τουριστικές δραστηριότητες προσβάσιμες σε όλους.

Αποτελέσματα:

Τα αποτελέσματα θα ήταν περισσότερες επισκέψεις σε αυτές τις πατρογονικές περιοχές των ατόμων με αναπηρίες και αύξηση της συνείδησης για το θέμα αυτό στην κοινωνία.

Το έργο έχει προσθέσει υλικό υποστήριξης στις ξεναγήσεις, όπως αναπαραστάσεις των πινάκων σε 3D με απτικά ανάγλυφα, σιλουέτες μαγνητισμένες στην τοιχογραφία καθώς και αντίγραφα σκευών όπως βέλη, τόξα ή κεραμικά

Το Tourism for All, ή TFA για συντομία, είναι μια μικρή ανεξάρτητη εθνική φιλανθρωπική οργάνωση - η φωνή του προσβάσιμου τουρισμού και των ταξιδιών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Στόχοι:

Οι στόχοι του είναι:

Να παρέχει στους τουρίστες και τους ταξιδιώτες με αναπηρία ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες, με τον τρόπο που επιθυμούν να τις λαμβάνουν, ώστε να είναι σε θέση να κάνουν συνειδητές επιλογές. Να τονώσει και να υποστηρίξει την τουριστική και ταξιδιωτική βιομηχανία για να προσφέρει μια εμπειρία παγκόσμιας κλάσης για όλους. Να συνεργαστεί με φορείς χάραξης πολιτικής για να διασφαλίσει ότι οι πολιτικές για τον τουρισμό και τα ταξίδια λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις σχετικές ανάγκες και είναι συνεκτικές και συντονισμένες.

Το Tourism for All ιδρύθηκε το 2004 από τη συγχώνευση τριών υφιστάμενων οργανισμών: του Tourism for All Consortium, του IndividuALL και του Holiday Care. Τα Tourism for All Consortium and IndividuALL είχαν επικεντρωθεί στην παροχή συμβουλών για επιχειρήσεις/δημόσιες πολιτικές σχετικά με την προσβασιμότητα, ενώ η Holiday Care, που ιδρύθηκε ως φιλανθρωπικό ίδρυμα το 1981, είχε επικεντρωθεί στην παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης σε καταναλωτές με ανάγκες προσβασιμότητας

Αποτελέσματα:

Ως αποτέλεσμα, γίνεται το κέντρο τεχνογνωσίας πάνω στον προσβάσιμο τουρισμό και τα ταξίδια στο Ηνωμένο Βασίλειο, δουλεύοντας για μια τουριστική εμπειρία παγκόσμιας κλάσης για όλους.

Το έργο διερευνά τις τρέχουσες συνθήκες σε ένα αντιπροσωπευτικό σύνολο ευρωπαϊκών τομέων προτεραιότητας, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο νέες λύσεις μεταφορών που περιλαμβάνουν κοινωνική καινοτομία και εργαλεία ΤΠΕ μπορούν να αυξήσουν το επίπεδο προσβασιμότητας και συνεκτικότητας.

Στόχοι:

Να διερευνήσει και να κατανοήσει τα κύρια χαρακτηριστικά των περιοχών με προτεραιότητα καθώς και τους σχετικούς παράγοντες που επηρεάζουν την κινητικότητα και την προσβασιμότητα. Να προσδιορίσει τους χρήστες και τις κοινωνικές ομάδες που εκτίθενται περισσότερο σε ζητήματα προσβασιμότητας στις μεταφορές και ανισότητες στους διάφορους τύπους περιοχών και να αναλάβει μια ολοκληρωμένη ανάλυση των απαιτήσεων κινητικότητάς τους.

Να κατανοήσει πώς τα εργαλεία ΤΠΕ, οι υπηρεσίες και η κοινωνική καινοτομία μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα να αντιμετωπίσουν ζητήματα προσβασιμότητας και να βελτιώσουν ή να αυξήσουν τη συμπερίληψη και την ισότητα των μεταφορών για τις ενδιαφερόμενες ομάδες χρηστών.

Το INCLUSION θα βασίσει τη σχεδιαζόμενη έρευνα σε ένα μεγάλο σύνολο περιπτώσιολογικών μελετών που αφορούν διαφορετικές μορφές γεωγραφικών περιοχών και πλαισίων μεταφορών, δημογραφικές κατηγορίες, πληθυσμιακές ομάδες και λύσεις κινητικότητας. Οι περιπτώσιολογικές μελέτες θα παρέχουν συγκεκριμένες εμπειρίες από διάφορες ευρωπαϊκές τοποθεσίες και πιλοτικές πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν δημόσιους και ιδιωτικούς παρόχους μεταφορών και ποικίλα ρυθμιστικά και επιχειρηματικά πλαίσια, καθώς και τεχνολογίες υποστήριξης, οργανωτικές και λειτουργικές συνθήκες. Συμπληρωματικά αυτής της έρευνας, ένας αριθμός καινοτόμων λύσεων θα δοκιμαστεί και θα επικυρωθεί συγκεκριμένα μέσω πειραμάτων στην πραγματική ζωή στα πιλοτικά εργαστήρια INCLUSION

Αποτελέσματα:

Το όραμά της είναι ότι οι προσβάσιμες και χωρίς αποκλεισμούς δημόσιες συγκοινωνίες για όλους και ιδιαίτερα για τις ευάλωτες κατηγορίες είναι το κλειδί για τη διασφάλιση της ισότητας των μεταφορών και της κοινωνικής ένταξης.

Η κοινωνική επιχείρηση «Movement Freedom» προωθεί ουσιαστικό και ενεργό ελεύθερο χρόνο για οικογένειες και άτομα με αναπηρία, αναπτύσσει ευκαιρίες για θεραπευτικά μέτρα και αποκατάσταση της ελεύθερης κυκλοφορίας για άτομα με αναπηρία. Η κοινωνική επιχείρηση δημιούργησε νέο εξοπλισμό - πίνακα SUP προσαρμοσμένο για άτομα με αναπηρίες και κινητικές διαταραχές.

Στόχοι:

Στόχος ήταν να δημιουργηθεί ένα αίσθημα ασφάλειας για τα άτομα με αναπηρία.

Ειδικά εκπαιδευμένοι οδηγοί βοηθούν σε περίπτωση που ο επιβάτης έχει ερωτήσεις ή χρειάζεται βοήθεια.

Κατάλληλα εξοπλισμένα μέσα μεταφοράς και εκπαιδευμένοι οδηγοί - αυτό δεν είναι επιπλέον, αλλά βασική ανάγκη. Είναι σημαντικό οι επιβάτες με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν να ταξιδεύουν στο λεωφορείο άνετα και με ασφάλεια.

Αποτελέσματα:

- Να δημιουργηθούν ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρία να ταξιδεύουν ανεξάρτητα

- Να βοηθήσουμε τα άτομα με αναπηρία να γίνουν πιο ανεξάρτητα.

Το διοικητικό συμβούλιο SUP έχει αναπτυχθεί σε συνεργασία με διάφορους τύπους οργανισμών, με τη συμμετοχή και του κοινού-στόχου. Αυτός είναι ο πρώτος εξοπλισμός του είδους του που θα προωθήσει την ενεργό αναψυχή στο νερό για άτομα σε αναπηρικά καροτσάκια, αλλά στο μέλλον σχεδιάζεται να επεκταθεί ο κύκλος των ανθρώπων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αυτόν τον εξοπλισμό

Μουσείο όπου οι εκθέσεις βρίσκονται στο απόλυτο σκοτάδι - δεν μπορείς να το δεις, αλλά μπορείς να το νιώσεις! Σε κάθε συμμετέχοντα δίνονται λευκά μπαστούνια στην είσοδο που βοηθούν στην κίνηση. Σχεδιάστηκε για να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα προβλήματα όρασης. Οι επισκέπτες «βιώνουν» πολλά δωμάτια και καθένα από αυτά είναι αφιερωμένο σε κάποια αίσθηση: μυρωδιά, αφή, ακοή, γεύση.

- Το μουσείο σχεδιάστηκε για να ευαισθητοποιήσει σχετικά με τα προβλήματα όρασης. Λέει για τα συναισθήματα που προκύπτουν όταν μπαίνεις στο απόλυτο σκοτάδι.

Αποτελέσματα:

- Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης
- Κοινωνική πρωτοβουλία
- Συμμετοχή ατόμων με αναπηρία
- Νέες δυνατότητες απασχόλησης.

- Το μουσείο στοχεύει να εξασφαλίσει τη δυνατότητα για τους επισκέπτες να βυθιστούν στον κόσμο των συναισθημάτων και των αισθήσεων, και επίσης στοχεύει να καταστρέψει τα στερεότυπα για τους τυφλούς και να προωθήσει την ανεκτικότητα στην κοινωνία της Λετονίας

Στόχος του έργου είναι: ο εντοπισμός και η δοκιμή βέλτιστων λύσεων για την ίδρυση και ανάπτυξη κοινωνικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης κοινωνικών επιχειρήσεων ένταξης στην εργασία για την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης για μειονεκτούντες άνεργους, άτομα με αναπηρίες και άτομα με ψυχικές διαταραχές. Οι ξεναγήσεις πραγματοποιούνται από τυφλούς οδηγούς που είναι οι καλύτεροι για να εξηγήσουν πραγματικά πώς είναι να ζεις χωρίς όραση

Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας, οι οδηγοί των μέσων μαζικής μεταφοράς εκπαιδεύτηκαν με στόχο την εξασφάλιση άνετης μετακίνησης για κάθε μέλος της κοινωνίας. Οι οδηγοί εκπαιδεύτηκαν στο πώς να επικοινωνούν σωστά με ένα άτομο με αναπηρία, πώς να συμπεριφέρονται όταν συναντούν ένα άτομο που καθοδηγείται από έναν ειδικά εκπαιδευμένο σκύλο-οδηγό κ.λπ

Στόχοι:

Στόχος ήταν να δημιουργηθεί ένα αίσθημα ασφάλειας για τα άτομα με αναπηρία.

Ειδικά εκπαιδευμένοι οδηγοί βοηθούν σε περίπτωση που ο επιβάτης έχει ερωτήσεις ή χρειάζεται βοήθεια.

Κατάλληλα εξοπλισμένα μέσα μεταφοράς και εκπαιδευμένοι οδηγοί - αυτό δεν είναι επιπλέον, αλλά βασική ανάγκη. Είναι σημαντικό οι επιβάτες με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν να ταξιδεύουν στο λεωφορείο άνετα και με ασφάλεια.

Για τα άτομα με αναπηρία, η μετακίνηση με τα μέσα μαζικής μεταφοράς μπορεί να είναι μεγάλη πρόκληση, επομένως είναι σημαντικό τα μέσα μαζικής μεταφοράς να είναι εξοπλισμένα με τις απαραίτητες τεχνολογικές λύσεις. Τα μέσα μαζικής μεταφοράς γίνονται πιο προσιτά σε όλο το κοινό, τα λεωφορεία είναι εξοπλισμένα με ανελκυστήρες και είναι προσβάσιμα για άτομα σε αναπηρικά καροτσάκια, ηχητικά σήματα και οπτικές οθόνες με το όνομα της επόμενης στάσης

Αποτελέσματα:

- Creating opportunities for people with disability to travel around independently
- Helping people with disabilities become more independent.

Στην παραλία Jūrmala τα άτομα με αναπηρία μπορούν να χρησιμοποιήσουν, δωρεάν, εξοπλισμό για ενεργό ελεύθερο χρόνο, για παράδειγμα, υδρόβια αναπηρικά αμαξίδια, ποδήλατα για δυο αναβάτες, ειδικές καρέκλες παραλίας με ρόδες κ.λπ. Η συνδρομή ενός βοηθού παρέχεται επίσης δωρεάν.

Στόχοι:

- Να παρέχει ίσες δυνατότητες για όλους τους ανθρώπους
- Να προώθηση την ένταξη
- Να ευαισθητοποιήσει.

Αποτελέσματα:

- Τα άτομα με αναπηρία μπορούν να διασκεδάσουν στην παραλία
- Προωθείται η ένταξη.

Στην παραλία Jūrmala είναι δυνατή η χρήση εξοπλισμού που προορίζεται για άτομα με αναπηρία ή λειτουργικές αναπηρίες. Ο εξοπλισμός διατίθεται δωρεάν την καλοκαιρινή περίοδο, ενώ παρέχεται και βοηθός δωρεάν. Επίσης οι καμπίνες αποδυτηρίων είναι προσαρμοσμένες για άτομα με αναπηρία καθώς είναι ευρύτερες και εύκολα προσβάσιμες. Έτσι η παραλία είναι διαθέσιμη για όλους

Το δασικό μονοπάτι Bliznes, που βρίσκεται μέσα στο Φυσικό Πάρκο Medvednica είναι το πρώτο εκπαιδευτικό μονοπάτι στην Κροατία, πλήρως, σε κατασκευή και περιεχόμενο, προσαρμοσμένο σε άτομα με αναπηρία. Άνοιξε το 2002, είναι μια κοινή προσπάθεια μεταξύ των κροατικών δημόσιων αρχών (Πόλη του Ζάγκρεμπ, Κροατικά Δάση) και ιδιωτικών φορέων (VIP Telecom και Κροατική Συμμαχία Ενώσεων Ατόμων με Φυσική Αναπηρία). Έχει μήκος 800μ., περιλαμβάνει σημείο πληροφοριών, θέση στάθμευσης, το μονοπάτι και ένα προσβάσιμο εστιατόριο.

Στόχοι:

- Εκπαιδευτικός σκοπός για τα παιδιά σχολικής ηλικίας καθώς και για όλους τους άλλους (πρόγραμμα Interpretative Walks), που διευκολύνεται με προσαρμοσμένα σημεία ενημέρωσης (πίνακες πληροφοριών χαμηλού επιπέδου στα κροατικά, αγγλικά και μπράιγ) σχετικά με τη φύση καθώς και την προσβασιμότητα
- Αντιμετώπιση φυσικοαρχιτεκτονικών εμποδίων, ώστε άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν να απολαμβάνουν το μονοπάτι χωρίς δυσκολία (τοποθεσία, μήκος, βαθμός κλίσης, υλικό οδοστρώματος, εγκατάσταση, πρόσθετο μέτρο ασφαλείας κ.λπ.)
- Αντιμετώπιση φραγμών συμπεριφοράς παρέχοντας Οδηγό και Εκπαίδευση για το Προσωπικό και τους Επισκέπτες σχετικά με το ζήτημα της Προσβασιμότητας και της Ένταξης.

Το μονοπάτι μπορεί να διανυθεί από αμαξίδια πλήρως ηλεκτρικά και μη μηχανοκίνητα, καθώς και από επισκέπτες με μπαστούνια και πι, καθώς και εύκολη πρόσβαση με αυτοκίνητο σε πολλά σημεία, επιτρέποντας έτσι την εύκολη παρέμβαση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Το μονοπάτι έχει φώτα κατά μήκος της πορείας ώστε να είναι επισκέψιμο και το βράδυ

Αποτελέσματα:

Το μονοπάτι Forest Bliznes επιτρέπει σε άτομα με σωματικές δυσκολίες να έχουν την ίδια εμπειρία με τους άλλους, απολαμβάνοντας το Nature Park Medvednica.

Στο μονοπάτι πραγματοποιείται κάθε χρόνο το Πασχαλινό προσκύνημα, με μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων, πολλοί από τους οποίους είναι άτομα με αναπηρία.

Το 2002 το Nature Park Medvednica βραβεύτηκε από το Υπουργείο Προστασίας Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κατασκευών για αυτό το έργο.

Το έργο "Sicilia e Siracusa Mare per Tutti" (Σικελία και Συρακούσες μια Θάλασσα για Όλους) ξεκίνησε το 2014 από την Ένωση με έδρα τις Συρακούσες "Sicilia Turismo per tutti" και συγκεντρώνει μια ντουζίνα τουριστικές πόλεις της Σικελίας με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με προσβάσιμες παραθαλάσσιες δομές σε όλη τη Σικελία προσαρμοσμένες σε μια ποικιλία ειδικών αναγκών.

Στόχοι:

Πρώθηση της ΑΤ και της ποιοτικής φιλοξενίας μέσω της υπέρβασης των διαφορετικών φραγμών που εμποδίζουν τους τουρίστες να απολαύσουν πλήρως την ταξιδιωτική εμπειρία στη Σικελία.

Αποτελέσματα:

Το έργο συγκεντρώνει 111 προσβάσιμες παραθαλάσσιες κατασκευές πάνω σε όλη τη Σικελία, εκ των οποίων 52 δημόσιες και 59 ιδιωτικές δομές, με την έγκριση των ενδιαφερομένων φορέων καθώς και των τεχνικών εμπειρογνομώνων.

Παρέχει επίσης Οδηγίες για Προσβάσιμες Παραλίες

Οι επιλεγμένες δομές πρέπει να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Οι παραλίες πρέπει να διαθέτουν όχι μόνο τις απαραίτητες υπηρεσίες για άτομα με μειωμένη κινητικότητα (είσοδος, μπάνιο) αλλά και άλλο εξοπλισμό που να επιτρέπει σε όλους να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες:

- υποδομές που επιτρέπουν σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μπαίνουν στο νερό και να κυκλοφορούν στην παραλία
- απτικές πλατφόρμες που επιτρέπουν στους τυφλούς να προσανατολίζονται χωρικά και να έχουν πρόσβαση σε όλες τις υπηρεσίες
- οπτικοακουστικά βοηθήματα για κωφούς, διαδρόμους κατασκευασμένους με οικολογικά συμβατά υλικά
- δυνατότητα χρήσης τραπεζιών αλλαγής μωρών

#accessibleseaside #beach #mobility #italy

Το Project RESTAT – Αναγνωρίζοντας τις Δεξιότητες για τον Μετασχηματισμό του Προσπελάσιμου Τουρισμού είναι ένα έργο διάρκειας 30 μηνών στον τομέα της ΕΕΚ που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+. Συγκεντρώνει 6 εταίρους από την Ιταλία, την Ισπανία, την Ελλάδα, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Ρουμανία σε μια κοινή προσπάθεια για την παραγωγή καινοτόμων αποτελεσμάτων στο πλαίσιο του προγράμματος κατάρτισης ΕΕΚ για την ΑΤ και, ως εκ τούτου, την προώθηση αυτού του αναδυόμενου τομέα με μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης ως στρατηγικό βήμα για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Στόχοι:

Το RESTAT αντιμετωπίζει την έλλειψη διαθέσιμων μαθημάτων κατάρτισης ΕΕΚ για την ΑΤ, καθώς και την έλλειψη ενός κεντρικού προγράμματος κατάρτισης σε πολλές χώρες της ΕΕ. Στοχεύει να προσφέρει μια ολιστική, λύση-πακέτο για να καταστήσει τους εργαζόμενους και τους επαγγελματίες του Τουρισμού ικανούς, έτοιμους να προσφέρουν ποικίλες εξατομικευμένες υπηρεσίες σε τουρίστες με ειδικές ανάγκες και κυρίως οραματιστές να ενεργήσουν στη συνέχεια ως πραγματικοί υποστηρικτές του ΑΤ

Αποτελέσματα:

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα μακροπρόθεσμα είναι να καταστήσουν το ΑΤ έναν ζωντανό οικονομικό τομέα στο πλαίσιο των μικρότερων πόλεων με το καλά προετοιμασμένο εργατικό δυναμικό για την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης, του υπεύθυνου τουρισμού και της κοινωνικής αξίας των ίσων ευκαιριών. Φιλοδοξεί επίσης να συμβάλει στα προγράμματα εναρμόνισης της Ευρώπης για την αναγνώριση, την επικύρωση και την καλύτερη αξιοποίηση των δεξιοτήτων και των προσόντων των εργαζομένων.

Θα υπάρχουν τέσσερα κύρια αποτελέσματα:

- Μια ερευνητική μελέτη Πρακτικών Δεξιοτήτων και Χαρτογράφησης Περιεχομένου Απασχόλησης (IO1) για τον εντοπισμό ενός συνόλου επιθυμητών δεξιοτήτων ΑΤ που είναι πιο πιθανό να συσσωρευτούν στην εργασία, συν ένα σύνολο Προοπτικών Ευκαιριών Επαγγελματικής Κινητικότητας για επαγγελματίες με δεξιότητες στο ΑΤ. Θα δημιουργήσει την πυξίδα για διαδοχικά αποτελέσματα.

- Ένα Εργαλείο Επικύρωσης Δεξιοτήτων (IO2) για την αντικειμενική αξιολόγηση, αναγνώριση και ακόμη και ταξινόμηση του επιπέδου των δεξιοτήτων που έχουν οι εργαζόμενοι στον τουρισμό σχετικά με το ΑΤ μέσω της επιτυχούς ολοκλήρωσης μιας σειράς ελεγκτικών μεθόδων.

- Ένα Εργαλείο Προσανατολισμού Σταδιοδρομίας (IO4) για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της εργασιακής κινητικότητας των επαγγελματιών του τουρισμού τους υποδεικνύει τις καταλληλότερες επιλογές σταδιοδρομίας που βασίζονται τόσο στις επικυρωμένες δεξιότητες όσο και στα προσωπικά τους χαρακτηριστικά.

- Ένα Εργαλείο Προσανατολισμού Σταδιοδρομίας (IO4) για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της εργασιακής κινητικότητας των επαγγελματιών του τουρισμού τους υποδεικνύει τις καταλληλότερες επιλογές σταδιοδρομίας που βασίζονται τόσο στις επικυρωμένες δεξιότητες όσο και στα προσωπικά τους χαρακτηριστικά

Η Γενεύη δίνει το παράδειγμα καλής πρακτικής στην Προσβασιμότητα στο Ιστορικό Ευρωπαϊκό Κέντρο. Η Γενεύη έχει μια καλοδιατηρημένη παλιά πόλη, με τραμ, πεζόδρομους και πολλά πάρκα. Καθώς η πόλη χτίστηκε πάνω και γύρω από έναν λόφο, πολλά από τα κτίρια και τους περιπάτους στην πόλη επηρεάζονται από απότομες πλαγιές, και αυτή η τοπογραφία περιπλέκει την παροχή καθολικής προσβασιμότητας σε ορισμένες περιοχές.

Στόχοι:

Ιδρύματα, ειδικά εστιατόρια και καφέ, έχουν επινοήσει δημιουργικές λύσεις για την εξυπηρέτηση των πελατών τους στους δρόμους με μεγάλη κλίση

- Ανυψωμένες πλατφόρμες για βεράντες εστιατορίων και καφέ.
- Κλιμακοειδείς ράμπες, εξοπλισμένες με κεντρική κουπαστή.
- Σημάδια που είναι ξεκάθαρα και κατατοπιστικά.
- Χώροι στάθμευσης στις πλατείες των πόλεων που προορίζονται για άτομα με αναπηρία.

Τοπικοί σύλλογοι (όπως το HAU- Handicap Architecture Urbanisme) παράγουν έντυπους οδηγούς για την επίτευξη μιας πόλης χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία.

Ανάμεσα στα πολλά αξιοθέατα της Γενεύης είναι τα παραλίμνια μονοπάτια και τα τραμ της πόλης τα οποία όχι μόνο είναι εύκολα προσβάσιμα, αλλά και εξοπλισμένα με στηρίγματα ισχίου στις στάσεις, που είναι πολύ χρήσιμα για άτομα με περιορισμένη κινητικότητα. Ένα από τα δυνατά σημεία της Γενεύης όσον αφορά προσβασιμότητα είναι το εκτεταμένο δίκτυο προσβάσιμων τραμ

Αποτελέσματα:

- Έντυποι οδηγοί (The Finished City, HAU)
- Ο σιδηροδρομικός σταθμός είναι πλήρως προσβάσιμος και υπάρχουν εκτεταμένα δίκτυα προσβάσιμων τραμ
- Προσβάσιμη υποδομή πεζοπορίας κατά μήκος της όχθης της λίμνης
- Κάποια θρησκευτικά και αστικά κτίρια, καθώς και ορισμένα μουσεία έχουν αντιμετωπίσει το ζήτημα της προσβασιμότητας απλά και αποτελεσματικά, χωρίς να διακυβεύεται η αρμονία στο ιστορικό κέντρο.

Το Train the trainer Course on Universal Accessibility (2007) ήταν μια συνεργασία PPP μεταξύ του Royal Board on Disability, του ιδρύματος ACS και του Fundació Laboral de la Construcció. Απευθύνθηκε σε διευθυντές εργοταξίων, εργοδηγούς και ειδικευμένους κατασκευαστές και ασχολήθηκε όχι μόνο με θεωρητικές έννοιες αλλά και με την κυριολεκτική εκτέλεση μιας σειράς ενοτήτων εργασίας, ιδιαίτερα με σημαντικές κατασκευαστικές λεπτομέρειες για καθολική προσβασιμότητα.

Στόχοι:

Να αντιμετωπιστεί το κενό εκπαίδευσης σχετικά με την καθολική προσβασιμότητα που ήταν πάντα επικεντρωμένη στους τεχνικούς επαγγελματίες (τους επαγγελματίες αρχιτέκτονες και μηχανικούς) χωρίς να δίνεται επαρκής προσοχή στο τεχνικό προσωπικό του εργοταξίου που είναι υπεύθυνο για τη σωστή εκτέλεση των εργασιών.

Αυτό το κενό εκπαίδευσης συχνά οδηγούσε σε λάθη που γίνονταν κατά τη φάση υλοποίησης των εργασιών.

Αυτές οι εκπαιδευτικές δράσεις είναι άκρως πρακτικές, εστιάζοντας στην καθοδήγηση των εκπαιδευτών έτσι ώστε να εγγυηθούν ότι οι εργασίες πραγματοποιούνται ακολουθώντας προσεκτικά τις προδιαγραφές και τις κατασκευαστικές λεπτομέρειες που εγγυώνται καθολική προσβασιμότητα

Αποτελέσματα:

Το μάθημα χωρίστηκε σε πέντε διδακτικές ενότητες (UD):

- UD1. Καθολική προσβασιμότητα
- UD2. Πολεοδομικός σχεδιασμός
- UD3. Κατασκευή κτηρίου
- UD4. Στοιχεία κοινά στον πολεοδομικό σχεδιασμό και την κατασκευή κτιρίων
- UD5. Πηγές τεκμηρίωσης και νομοθετικό πλαίσιο.

Το Portugal Travel Experts, το Πορτογαλικό Ταξιδιωτικό Κέντρο σας προσφέρει την τεχνογνωσία και την αφοσίωση για την ταξιδιωτική σας εμπειρία, ανεξάρτητα από τις επιθυμίες σας. Ο στόχος είναι να κάνετε τα πάντα πιο εύκολα όταν επισκέπτεστε την Πορτογαλία: από τις προ-ταξιδιωτικές ρυθμίσεις μέχρι το ίδιο το ταξίδι, το ξενοδοχείο, το εστιατόριο, τα εισιτήρια, όλα θα πάνε ομαλά, ώστε να περάσετε τις καλύτερες στιγμές της ζωής σας.

Στόχοι:

Δημιουργία και εφαρμογή μιας προσβασιμότητας για όλες τις περιοχές. Παροχή όλων των πληροφοριών σχετικά με τις περιοχές, τα ξενοδοχεία, τις πτήσεις, τα ομαδικά και μεμονωμένα πακέτα

Αποτελέσματα:

Με την αύξηση των επισκέψεων και των αγορών υπηρεσιών τα αποτελέσματα έχουν βελτιωθεί

Έχουν δημιουργήσει ταξίδια που μπορεί να περιλαμβάνουν πολιτισμό και ιστορία, το καλύτερο τοπικό και γκουρμέ φαγητό, premium οινοποιεία, αυθεντικές και μυστικές τοποθεσίες, καταγάλανα νερά και χρυσαφένιες αμμουδιές....

Διαθέτουν ένα μοναδικό χαρτοφυλάκιο από ιδιωτικές και αυτόνομες εκδρομές στην Πορτογαλία, σχεδιασμένες να καλύπτουν όλες τις ανάγκες σας, από ημερήσιες, νυχτερινές και ξεναγήσεις με αυτοκίνηση έως VIP εμπειρίες κατά την επίσκεψή σας στην Πορτογαλία.

Είτε βρίσκεστε στη Λισαβόνα, στο Πόρτο ή στο Αλγκάρβε, έχουν τις καλύτερες ημερήσιες εκδρομές και μοναδικές εμπειρίες από αυτές τις περιοχές.

Έχουν ξεκινήσει μια νέα πλατφόρμα κρατήσεων ξενοδοχείων: Hotel Travel Center.

Το Online Tourism Academy είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα εκμάθησης που παρέχει αυτορυθμιζόμενα, 100% διαδικτυακά μαθήματα που εστιάζουν κυρίως σε έννοιες, τομείς ενδιαφέροντος και βασικές αρχές που σχετίζονται με την τουριστική βιομηχανία.

Στόχοι:

Στοχεύει στην ενημέρωση για τις διαφορετικές έννοιες που σχετίζονται με τη στρατηγική και τις Αποτελέσματα της στον τουρισμό, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την καινοτομία για την τουριστική βιομηχανία και τη σημασία της στον ταξιδιωτικό τομέα

Αποτελέσματα:

Η Ακαδημία χωρίζεται σε διάφορα μαθήματα:

- Εισαγωγή στον τουρισμό
- Διαχείριση βιομηχανίας
- Εισαγωγή στη διεθνή τουριστική και ταξιδιωτική νομοθεσία - Εισαγωγή στον τουρισμό, διαχείριση βιομηχανίας.

Το Tourism Online Academy έχει διάφορους τύπους εκπαιδεύσεων που σχετίζονται με:

- γνώση διαχείρισης κλάδου
- γνώσεις διεθνούς τουρισμού, ταξιδιωτικού και τουριστικού δικαίου
- γνώση στη διαχείριση της τουριστικής βιομηχανίας και την ενσωμάτωσή της στους κλάδους του Τουρισμού, της Φιλοξενίας και της Διαχείρισης Προορισμών

AccessTUR - Centro de Portugal είναι ένα έργο για την προώθηση του προσβάσιμου τουρισμού και της κοινωνικής ένταξης, το οποίο προωθείται από Accessible Portugal.

Στόχοι:

Στόχος είναι η υποστήριξη του τουριστικού κέντρου και των επτά Διαδημοτικών Κοινοτήτων (CIM's) που απαρτίζουν την επικράτεια, μέσω της χρήσης καινοτόμων εργαλείων και μεθοδολογιών

Αποτελέσματα:

ΚΙΤ πολλαπλών μορφών με εξατομικευμένο υλικό τουριστικής προώθησης σε: Νοηματική Γλώσσα, Απλή Γραφή και Μπράιγ. 2D ή 2D1/2 ανάγλυφο κομμάτι. MP3 με ηχητική περιγραφή κομματιού, τοπίου ή διαφημιστικής ταινίας του Δήμου.

Ο Τουρισμός της Κεντρικής Πορτογαλίας είναι πρωτοπόρος στην ανοιχτή δέσμευση στο θέμα του Προσβάσιμου και Περιεκτικού Τουρισμού, που με στρατηγικό τρόπο έχει εκμεταλλευτεί κάθε ευκαιρία για να φτάσει στο θέμα με εγκάρσιο και συστημικό τρόπο

Διαδικτυακός ιστότοπος όπου μπορείτε να βρείτε όλα τα ξενοδοχεία προσαρμοσμένα για άτομα με σωματικές αναπηρίες στην Καταλονία της Ισπανίας.

Στόχοι:

Στόχος αυτής της πλατφόρμας είναι να έχετε τη δυνατότητα να ζητήσετε ένα προσαρμοσμένο δωμάτιο ή κάτι άλλο, στα διάφορα ξενοδοχεία στην Καταλονία που βρίσκονται στον ιστότοπο

Αποτελέσματα:

Τα αποτελέσματα ήταν θετικά και οι οργανισμοί έχουν επενδύσει στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Τα δωμάτια είναι άψογα εξοπλισμένα και προσαρμοσμένα, και οι κοινόχρηστοι χώροι του ξενοδοχείου είναι προσβάσιμοι με αναπηρικά αμαξίδια, συμπεριλαμβανομένου του γυμναστηρίου και του σπα τζακούζι, όπου υπάρχει εξοπλισμός για τη μεταφορά σας από το αναπηρικό καροτσάκι σας στο τζακούζι.

Το Catalonia Hotels & Resorts είναι μια αλυσίδα ξενοδοχείων που διαθέτει επί του παρόντος 73 εγκαταστάσεις σε περισσότερους από 20 διαφορετικούς προορισμούς: 56 ξενοδοχεία στην Ισπανία, ένα στις Βρυξέλλες, ένα στο Βερολίνο, ένα στο Άμστερνταμ, ένα στο Πόρτο, 12 θέρετρα στην Καραϊβική (6 στην Δομινικανή Δημοκρατία και 6 στο Μεξικό), και ένα ξενοδοχείο πόλης στον Άγιο Δομίνικο.

Αυτήν τη στιγμή είναι η κορυφαία αλυσίδα ξενοδοχείων στη Βαρκελώνη με περισσότερα από 3.000 δωμάτια σε προσφορά για όλους τους τύπους ατόμων (με ή χωρίς αναπηρία)

"ISO EN 21902: 2021 - Τουρισμός και συναφείς υπηρεσίες - Τουρισμός προσβάσιμος σε όλους - Απαιτήσεις και συστάσεις" είναι το νέο πρότυπο.

Στόχοι:

Για να διασφαλιστεί:

- ισότιμη πρόσβαση και απόλαυση του τουρισμού
- από το ευρύτερο φάσμα ανθρώπων
- όλων των ηλικιών και ικανοτήτων.

Λόγω της ανάγκης να αρθούν τα περιττά εμπόδια στον τουρισμό, δημιουργήθηκε και κυκλοφόρησε το πρώτο Διεθνές Πρότυπο για να βοηθήσει να γίνουν προσβάσιμα τα ταξίδια. Στόχος είναι να ενημερώσει όλους όσους ασχολούνται με τον τουρισμό, από τα μεγάλα εθνικά συμβούλια τουρισμού μέχρι τους μικρούς φορείς και τους ίδιους τους τουρίστες

Αποτελέσματα:

- υπηρεσίες υψηλότερης ποιότητας
- αυξημένες τουριστικές περιοχές
- εκπλήρωση βασικών απαιτήσεων για προσβάσιμο τουρισμό.

[#tourismforall](#) [#accessibletourism](#) [#iso](#) [#quality](#)

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Buhalis, D., & Darcy, S. (Eds.). (2010). *Accessible tourism: Concepts and issues*. Channel View Publications.
- Darcy, S., & Dickson, T. J. (2009). A whole-of-life approach to tourism: The case for accessible tourism experiences. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 16(1), 32-44.
- Darcy, S., Cameron, B., & Pegg, S. (2010). Accessible tourism and sustainability: a discussion and case study. *Journal of Sustainable Tourism*, 18(4), 515 - 537.
- Luiza, S. M. (2010). Accessible tourism—the ignored opportunity. *Annals of faculty of Economics*, 1(2), 1154-1157.
- Zsarnoczky, M., & Istvan, S. (2017). Accessible tourism in the European Union. In 6th Central European Conference in Regional Science Conference Proceedings: "Engines of Urban and Regional Development". Faculty of Economics, Matej Bel University in Banská Bystrica (pp. 30-39).
- Zsarnoczky, M. (2018). The future challenge of accessible tourism in the European union. *VADYBA*, 33(2), 39-43.